СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.25 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.25

РІК CV ПАРСИППАНІ, Н. Дж., П'ЯТНИЦЯ, 14-го СЕРПНЯ 1998 ЧИСЛО 7 VOL. CV PARSIPPANY, N.J., AUGUST 14, 1998 No. 7

Мертвий сезон — аж занадто живий

Сергій Руденко,
спеціяльно для „Свободи"

КИЇВ. — Попри нинішній „мертвий сезон" в політичному житті України, пов'язаний із літніми вакаціями та парляментськими канікулами, минулого тижня Кабінет Міністрів та Президент здійснили кілька кардинальних кроків, від яких залежатиме майбутнє економічне життя держави. Леонід Кучма підписав два укази — „Про виконання державного бюджету на 1998 рік" та „Про деякі зміни в оподаткуванні". А прем'єр-міністер Валерій Пустовойтенко провів нараду із керівниками обласних, районних державних адміністрацій, підприємств та організацій, на якій розглядалися питання виконання бюджетної дисципліни.

Отже, у вівторок, 4-го серпня, понад дві тисячі керівників різних рівнів зібралися у столичному палаці „Україна" аби обговорити проблеми бюджетної дисципліни. Після доволі гострого виступу В. Пустовойтенка було оголошено, що із залі палацу будуть виходити лише ті керівники, котрі дадуть офіційне письмове підтвердження про намір одразу ж сплатити до бюджету 30 відсотків, а до Пенсійного фонду — 5 відсотків загальної заборгованости. На 1-го липня нинішнього року загальна сума неплатежів в Україні складає 5.9 блн. гривень. А тому Уряд був змушений вдатися до таких „нетрадиційних методів" боротьби із боржниками. І вже протягом першого дня до бюджету надійшло більше 100,000 гривень. А у п'ятницю, під час другого дня засідання, — вже понад 1 млн. гривень.

Тим часом голова держави підписав два згадані вище укази. Перший документ передбачає зменшення дефіциту бюджету із 3.3 до 2.5 відс. за рахунок скорочення видатків на забезпечення діяльности законодавчої влади (на 15 відс.), виконавчої влади (4 відс.), судової влади (9 відс.), на національну оборону (6 відс.), освіту (13 відс.).

(Закінчення на стор. 22)

Збомблено дві американські амбасади в Африці

Руїна частини американської амбасади в Найробі, Кенія

НАЙРОБІ, Кенія. — У п'ятницю, 7-го серпня, два окремі, але, видимо, синхронізовані вибухи частинно знищили будівлі американських амбасад у Найробі, Кенія, та Дар ес Салямі в Танзанії. Крім того, обидва вибухи спричинили неоцінені жертви в людях, непричетних до жодної політики, зокрема у столиці Кенії, Найробі, де крім, частинного знищення американської амбасади, вибух знищив сусідній банковий будинок і вікна у багатьох інших. Досі в обидвох містах загинуло 210 осіб, з того 12 американців, а понад 1,700 осіб було поранено.

У Вашінгтоні, президент Билл Клінтон засудив ці терористичні напади, називаючи їх нелюдсько-жорстокими вчинками боягузів і такими, що викликають огиду. Він також побіцяв притягнути відповідальних за ці злочини до судової відповідальности, „незважаючи, що для цього буде потрібно і як довго це потриває".

На місця обидвох терористичних злочинів негайно зі ЗСА, на наказ Президента, поїхали для розслідджування цих катастроф члени ФБІ, військові медичні спеціялісти та знавці вибухових речовин. До того ж, туди відправлено цілий ряд рятувальників з Америки, до котрих долучилися рятувальні загони з Франції, Німеччини, Ізраїля та інших країн.

Дотепер ніхто не взяв на себе відповідальности за вчинення тих кривавих злочинів, що так наявно спрямовані проти Америки та її громадян і дипломатичного персоналу, але жертвами переважно стали в нічому невинні місцеві люди. Одначе, згідно з непідтвердженими вістками, слідчі підозрівають у виконанні тих терористичних анти-американських акцій прихильників і послідовників Осама бін Ладена, мільйонера - багатія, уродженця Савдійської Арабії, котрий заприсягнувся вести „святу війну" проти ЗСА та їхніх інтересів за кордоном. Про свою ненависть до ЗСА О. бін Ладен висловлюється голосно, а на початку року він зі своїми мусулманськими фанатиками відкрито закликав вбивати американців.Покищо доказів не знайдено, але місцеві власті обидвох африканських держав і американські експерти тероризму докладають всіх можливих заходів і засобів, щоб викрити злочинців.

Людина, що живе історією

Проф. Сергій Білокінь

Парсиппані (О. Кузьмович). — Професор Сергій Білокінь — добре відомий в нашій спільноті. Читали ми його цікаві статті ще у щоденнику „Свобода", на тему його знахідок в архівах КГБ. Тепер він перебував три місяці на терені ЗСА, одержавши грент з престижевого Кеннан Інституту, щоб, як сам казав, пов'язатися з американською історіографією.

Незадовго перед його поверненням до Києва вдалося перевести телефонічно інтерв'ю з ним, в якому наших читачів чи не найбільше цікавитимуть його спостереження про нас, які він має моральне право зробити, перебуваючи вже уп'яте на терені ЗСА.

— Чи пробували ви підсумувати свої враження від еміґрації?

— Так, за ті місяці, що я тут прожив від 1990 року, зібралося досить багато спостережень. Почну трохи здалеку. У певному сенсі моя науковa кар'єра склалася незвичайно щасливо, і велику ролю відіграв напрочуд вдалий вибір першої теми. Наприкінці 1965 року я сказав собі, що студіюватиму життя і творчість графіка Георгія (Юрія) Нарбута. Саме тоді надходило 80-річчя від дня його народження. Він помер

(Закінчення на стор. 14)

У ЦЬОМУ ЧИСЛІ ЧИТАЙТЕ:

В УКРАЇНІ

ПАРЛЯМЕНТОМ КЕРУВАТИМУТЬ ЛІВІ

Микола Світуха

Після обрання О. Ткаченка (СелПУ) спікером парляменту України, та Адама Мартинюка (КПУ) і Віктора Медведчука (СДПУ-о) його заступниками не залишилося ніяких сумнівів, що у парляменті домінантну ролю гратимуть партії лівого спрямування, а найбільш впливові парляментські комітети діятимуть під контролею комуністів і їхніх ідеологічних союзників. Аж 12 із 22 комітетів парляменту віддано клановій номенклятурі, партійним фракціям, які відстоюють існуючий феодальний лад і унеможливлюють реформування економіки та посилення політичної орієнтації України на Захід.

Почнім наш огляд від парляментського Комітету з питань національної безпеки і оборони, головою якого призначено Георгія Крючкова, який зробив кар'єру в апараті ЦК КПУ і як перший секретар обласного комітету КПУ в Одесі. В 1989 році його обрано до Верховної Ради СССР. Мабуть, марно плекати надії, що Крючков і його партійні колеги обстоюватимуть справжні інтереси України як суверенної держави, зокрема в таких питаннях її державної безпеки, як базування морської фльоти Росії в Криму, забезпечення суверенности території і повітряного простору України, реорганізація і модернізація її військових сил, співпрацю України з НАТО і багатьох подібних.

Небагато можна сподіватися і від Станіслава Гуренка, новопризначеного голови Комітету з питань економічної політики і управління народним господарством. Цей провідний номенклятурний кар'єрист пройшов через усі щаблі структури компартії Совєтського Союзу — від секретаря Донецького комітету КПУ в половині 1970 років до заступника голови Ради Міністрів УРСР у 1980 роках, аж до першого секретаря ЦК КПУ і члена Політбюра ЦК КПСС саме напередодні проголошення самостійности України в серпні 1991 року. Після заборони КПУ в Україні С. Гуренко начебто відійшов від активної ролі в політиці, ставши „позапартійним" заступником генерального директора підприємства „Наваско". Можна прогнозувати, що С. Гуренко вміло просуватиме всілякі проєкти економічного законодавства на користь його друзів з партійної номенклятури, які стоять при кермі індустріяльних підприємств і фінансових установ України.

Дуже важливий Комітет у закордонних справах і зв'язках з СНД дальше очолює відомий поет, член Президії ЦК КПУ Борис Олійник. Родом з Полтавської области, він був членом ЦК КПСС, депутатом Верховної Ради СССР, а в 1991 році — радником М. Ґорбачова. Він став депутатом парляменту України в грудні 1992 року — від Запорізької области, був вдруге перевибраний у березні цього року. Хоч Борис Олійник репрезентує крило більш поміркованих націонал-комуністів, на нього матимуть вплив негативні позиції його ідеологічних співтоваришів відносно міжнародних інституцій Заходу, зокрема супроти НАТО і МВФ, і їхня ідеологічна орієнтація на тісну співпрацю з партнерами СНД.

Голова Комітету з питань правної політики Василь Сіренко хоч і позапартійний, але був номінований депутатом Верховної Ради від КПУ в загальнодержавній виборчій окрузі.

Комітет з питань державного будівництва і місцевого самоврядування очолив молодший член президії ЦК КПУ Олександр Кушнір, якого дотеперішній досвід обмежений до праці в секретаріяті комсомолу і в Донецькій міській Раді.

Відповідальність за Комітет у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів взяв Віталій Луценко, родом з Чернігівської области, за фахом інженер-енерґетик, який зробив свою партійну кар'єру в міській і обласній структурі КПУ в місті Рівне. Він був обраний депутатом Верховної Ради від КПУ в загальнодержавній окрузі. Присвоєння КПУ права очолювати цей комітет — це майстерний крок для посилення популярности партії серед населення напередодні призидентських виборів.

Важливий Комітет з питань аграрної політики та земельних відносин взяв на себе недавній голова Верховної Ради Олександр Мороз — від фракції СПУ-СелПУ. Лідер парляментської фракції КПУ до серпня 1991 року, Мороз створив Соціялістичну партію після заборони КПУ, був кандидатом у президенти у виборах 1994 року і задеклярував свій намір балотуватися проти Л. Кучми у виборах 1999 року. Як голова комітету О. Мороз напевно обстоюватиме державну власність на землю, на державні субсидії колгоспам, і захищатиме інтереси впливової колгоспної номенклятури, розраховуючи на її підтримку в президентських виборах.

Обрання Івана Чижа, секретаря Політради СПУ, головою парляментського Комітету з питань свободи слова та інформації вказує на посилення змагання за впливи на засоби масової інформації поміж Президентською Адміністрацією і лівими політичними фракціями. За фахом журналіст і політолог, Іван Чиж був вибраний депутатом 1994 року у Хмельницькій області, де він працював в обласній Держадміністрації. Його завданням у президентських виборах 1999 року буде запевнити виборчі плятформі лівих кандидатів, зокрема Олександра Мороза, широке розголошення в пресі і на телебаченні.

Фракції Народного Руху доручено головство трьох комітетів, між ними на чільному місці — Комітет з питань фінансів та банкової діяльности. Його голова, Валерій Альошин, кандидат економічних наук і доцент Кіровоградського Педагогічного Інституту, очолює обласну організацію „Просвіти". Комітет з питань культури і духовости очолив відомий режисер і драматург Лесь Танюк, голова Товариства „Меморіял" і Комітету з

(Закінчення на стор. 17)

Президент вважає, що кризи не буде

КИЇВ. — Президент Леонід Кучма переконаний, що восени нинішнього року загострення економічної кризи в Україні не буде. Відповідаючи на запитання журналістів, він повідомив, що Україна виконує всі зобов'язання з обслуговування зовнішнього боргу. За словами Леоніда Кучми, в України у порівнянні з іншими державами, найменший зовнішній борг. У розмові з журналістами Президент заявив, що у найближчі дні підпише указ про корегування державного бюджету 1998 року, змінивши його в бік "реальности". За словами Леоніда Кучми, передбачені указом скорочення не торкнуться соціяльної сфери.

Вдосконалюють використання податку

КИЇВ. — Прем'єр-міністер України Валерій Пустовойтенко дав доручення вдосконалити механізм використання податку на додану вартість від продажу продукції тваринництва. Досьогодні кошти від збуту цієї продукції йшли на підтримку тваринницьких господарств, але для того, щоб уникнути їх розпорошення, необхідно сконцентрувати всі фінансові надходження на спеціяльному рахунку і конкретно направляти їх туди, де вони конче потрібні, в першу чергу - на селекцію породистої худоби, - прокоментував доручення В. Пустовойтенка міністер фінансів Ігор Мітюков. Саме таким чином, на його думку, можна буде зібрати до 450 млн. гривень для фінансової підтримки тваринницьких господарств.

Зменшують кількість чиновників

КИЇВ. — "Проблеми адміністраційної реформи та робота з кадрами", - такою була тема прес-конференції, що відбулася в Адміністрації Президента України. Серед наслідків реформи - зменшення кількости чиновників у Кабінеті Міністрів на сто осіб, після чого, за словами керівника управління кадрової політики Адміністрації Президента Олександра Яковенка, в апараті залишиться 600 працівників. В наслідок адміністраційної реформи зросте статус міністрів, і вони від виконавців перейдуть до ранґи політичних діячів. На 20 відсотків зменшать апарат Адміністрації Президента, проте кількість її працівників невідома. За словами Миколи Пухтинського, одного з авторів концепції адміністраційної реформи це - процес поступовий, який триватиме до 2010 року. Адміністраційна реформа розпочалася ще у 1991 році. Проте, лише прийняття основного закону - Конституції України - у червні минулого року створило відповідну правну основу для її здійснення. Згідно з концепцією адміністраційної реформи, передбачається скорочення апарату виконавчої влади та запровадження в його діяльності принципу функціональности. Також можливі зміни в адміністраційно-територіяльному устрої країни та деякі зміни в системі органів виконавчої влади та місцевого самоврядування.

Харківські комуністи протестують

ХАРКІВ. — Незважаючи на заборону суду, ліві сили Харьківської области, з ініціятиви громадської організації "Трудова Харківщина", проведуть акцію протесту проти українсько-американських навчань "Гвардійське партнерство-98", що проходять у Чугуєві, заявив секретар Харьківського обласного комітету КПУ Олексій Перепелиця. Про це повідомляється в українському періодичному виданні "Сєгодня". За словами Перепелиці, ліві сили розцінюють згадане навчання як "втручання у внутрішні справи України і демонстрацію репресивних можливостей спеціяльних відділів для боротьби з власним народом". Олексій Перепелиця також вважає, що військові навчання мають "політичний характер і демонструють політичну залежність і слухняність українського керівництва".

Індія зацікавлена у співпраці

ДНІПРОПЕТРОВЩИНА. — Область відвідав Надзвичайний і Повноважний амбасадор Республіки Індія в Україні Мхушан Соні. Під час його зустрічі з головами обласної державної адміністрації та міської Ради йшлося про можливості розширення взаємної співпраці. За словами амбасадора, індійські бізнесмени зацікавлені у торговельних контактах з Придніпров'ям. Зокрема вони виявляють інтерес до розширення імпорту української металопродукції, конструкцій, металюрґійних аґреґатів і мостів. Перспективно визнано також ділянку культурного та туристичного обміну між Індією та Україною.

Не бракує праці прикордонникам

КИЇВ. — Протягом першого півріччя 1998 року на державному кордоні України прикордонники затримали громадян 98 країн світу. Серед 10,878 порушників законодавства про державний кордон - 4,859 громадян держав Південно-Східної Азії, Середнього та Близького Сходу, Африки, які намагалися використати територію України для проникнення до держав Західньої Европи. Протягом цього періоду затримано контрабандних товарів на 7.5 млн. грн., припинено переміщення через кордон 30 одиниць зброї та 3943 боєприпасів, вилучено 6199.9 кг наркотичних речовин, що у 60 разів більше, ніж торік.

Дві аварії на шахтах протягом тижня

ЛУГАНСЬКЕ. — 8-го серпня сталося опущення поверхні ґрунту над шахтою "Україна" державної голдінгової компанії "Селідоввугілля". В результаті обвалу смертельно травмовано одного шахтаря. З приводу аварії провадиться слідство. День перед цим, 7-го серпня, через несправність електричного каблю на шахті "Привольнянська" ГХК "Лисичанськвугілля" сталося загоряння. Пожежу зліквідовано. Людських жертв і потерпілих немає.

АМЕРИКА І СВІТ

Відроджується довір'я до А. Чубайса

МОСКВА. — „Нєзавісімая Ґазєта" коментує, що визначні російські політики та комерсанти уважають Анатолія Чубайса, президентського посланця до міжнародних фінансових установ, ідеальним кандидатом на президента. Стверджується, що „відношення російської еліти до Чубайса змінилося з ніжної любови до напруженої ненависти, а тепер повернулося назад". У статті доказується, що тільки А. Чубайс проявляє познаки провідника, потрібного для країни в скрутній фінансовій ситуації, тому політичний досвід колишнього прем'єр-міністра Віктора Черномирдіна та посадника Москви Юрія Лужкова більше не є конечним.

Вшанують колишнього президента Дж. Буша

ВАШІНҐТОН. — Палата Репрезентантів і Сенат погодились на те, щоб перейменувати головне бюро Сі-Ай-Ей ім'ям колишнього президента Джорджа Буша. Він був єдиним Президентом, який до Білого Дому займав становище директора згаданої аґенції. Під час короткого обміну думками сенатори та конґресмени обидвох партій підкреслювали заслуги Дж. Буша для Америки, починаючи від Другої світової війни, де він служив летуном морської фльоти, до його днів у Білому Домі як Президента Америки.

Чеський президент В. Гавел хворіє

ПРАГА. — Пресове аґентство Ройтерс повідомило, що лікарі, звітуючи про здоровельний стан перебуваючого в лікарні Вацлава Гавела, президента Чеської Республіки, ствердили, що ритм його серця повернувся до нормальности. Минулого тижня він був у смертельній небезпеці від занадто приспішеного пульсу, але покищо все унормувалося. Чеський президент у 1996 році відбув операцію пістряка легень і від того часу кілька разів мав проблеми зі своїм здоров'ям. У випадку його неспроможности виконувати свої обов'язки тоді владу перебирають президент Сенату і прем'єр-міністер.

Липень зареєстровано найгорячішим

ВАШІНҐТОН. — Урядова статистика стверджує, що цьогорічний липень був найгорячішим, перевищуючи на пів градуса липень 1997 року. Віцепрезидент Алберт Ґор скликав окрему коротку зустріч з пресою, щоб цей фактаж подати до загального відома, зазначуючи при тому, що липень був сьомим з черги місяцем, горячішим від минулорічних. У середньому температура землі в липні виносила 61.7 градусів, а це 1.26 градусів горячіше, як звичайно, — згідно з цифрами Крайового урядового центру кліматичної статистики.

Ірак заново відкидає співпрацю

ОБ'ЄДНАНІ НАЦІЇ. — Уряд іракського президента Саддама Гусейна в середу, 5-го серпня, заявив, що з цим днем закінчує будь-яку співпрацю з інспекторами Організації Об'єднаних Націй для збройної перевірки в країні. Крім того, він зажадав усунення зі становища головного інспектора, Ричарда Батлера, шляхом переорганізування його комісії роззброєння. Цей крок є відвертим зірванням договору Іраку з Кофі Аннаном, Генеральним секретарем Організації Об'єднаних Націй. У ньому Ірак зобов'язався „вповні співпрацювати з Спеціяльною комісією ООН і Міжнародною агенцією атомової енергії" та дозволити їм на „беззастережний і необмежений доступ" до всіх місць, пов'язаних з їхньою працею в Іраку. Питання, як розв'язати цей новий конфлікт з Іраком, знову опинилося перед Радою безпеки ООН, а тим часом Ірак пропонує, щоб бюро роззброєння Спеціяльної комісії ООН перенести з Ню Йорку до Женеви або Відня, щоб звільнити його від американських впливів.

Конґрес допоможе сільському господарстві

ВАШІНҐТОН. —Сподіваючись значного упадку в цьогорічних приходах у секторі сільського-господарства, Конґрес подав до підпису президентові Биллові Клінтонові законопроєкт про приспішення виплати належних 5.5 блн. дол.американським фармерам. Згідно з існуючим законом, фармери, котрі отримували субсидії перед впровадженням у дію фармерського закону з 1996 року, отримають перехідні платності починаючи від 1-го жовтня. Ці платності, котрі поволі зменшуються та мають зовсім закінчитися до 2002 року, є придумані як перехідна допомога по втраті субсидій.

Вбито двох ізраїльських поселенців

ЄРУСАЛИМ. — У середу, 5-го серпня, на західньому березі ріки Йордан вбито двох ізраїльських поселенців, які вартували своє селище. Військовий речник повідомив, що, згідно з прелімінарними дослідами, їх убито біля селища Іцгар, яке лежить на південь від місцевости Наблюс, під час обстрілу їхнього авта-джіпа. З уваги на це, введено комендантську годину у довколишніх палестинських селах, під час якої військо намагалося найти вбивців-напасників. Згідно з договором замирення1993 року, Ізраїль передав частину території західнього берега ріки Йордан під контролю Палестинської самоуправи. Одначе Ізраїль відмовляється віддати більше території, поки палестинці не поліпшать контролі безпеки. Такі та їм подібні жорстокості в жодному разі не наближують обидві сторони до переговорів про замирення на Близькому Сході.

Вибір „Міс Союзівки" та мистецькі події на оселі УНСоюзу

СОЮЗІВКА (Г. Колесса). — Наступний вікенд, 15-16-го серпня, принесе гостям Союзівки чимало цікавого. Крім мистецьких подій, тут у суботу проходитиме імпреза вибору Міс Союзівки. Повідомляємо, що кандидувати матимуть право неодружені дівчата віком від 17-ти років, які є активними членами УНСоюзу, беруть участь в українському громадському житті. Ті, хто кандидували попередніми роками і здобув титул „Міс", або друге чи третє місце, повторно кандидувати не можуть. Нагороди: перша — 300 дол. і тиждень безкоштовних вакацій на Союзівці, друга — тиждень вакацій, третя — вікенд вакацій. Зголошення до конкурсу прийматиметься в канцелярії оселі.

Від п'ятниці до неділі, 14-16-го серпня, в приміщенні бібліотеки проходитиме виставка барельєфів відомого скульптора Зенона Голубця. На ній можна буде оглянути та придбати оригінальні праці-плоскорізьби маестра, виконані тільки йому притаманною технікою.

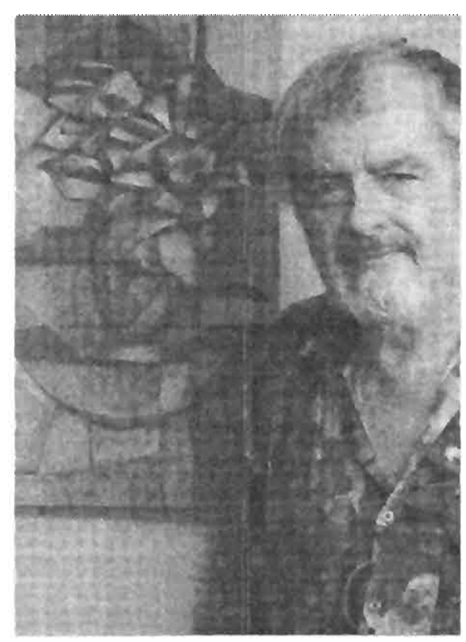
У суботу, 15-го серпня, в залі „Веселка" відбудеться концерт вокальної музики у виконанні Люби Щибчик (сопрано). У програмі — арії з опер західних композиторів, твори американських композиторів та українські романси. Партію фортепіяну виконає Марина Рогожина. Початок о год. 8:30 вечора.

Після концерту розпочнеться забава; гратиме оркестра „Золота булава". Під час забави, а саме о год. 11:45 перед північчю будуть проголошені результати вибору „Міс Союзівки" — названі імена нової „Міс" та її дружок.

У справі замовлення кімнат слід звертатися до канцелярії Союзівки, тел. (914) 626-5641, факс (914) 626-4638. Члени УНСоюзу мають право на одержання 10 відсотків знижки від загальної ціни за перебування на оселі.

Співачка Л. Щибчик

З. Голубець на тлі своєї плоскорізьби „Натюрморт"

Попрощали у Божу Вічність Миколу Лебедя

У неділю, 19-го липня 1998 року, у Пітсбурґу, Пенсильванія, після довгої недуги помер, на 88-му році щедрого на працю життя, провідний член визвольного українського підпілля Микола Лебедь. Немає у словниках прикметників для означення особливої ролі творців і виконавців підпільної боротьби — Українського Резистансу, нема також епітетів, якими можна було б перебільшити значення індивідуальности Миколи Лебедя — унікального, непереверщеного підпільного провідника-революціонера. Від юних років починаючи, віддав він усі свої зусилля, знання і життєвий хист визвольній боротьбі за волю і незалежність українського народу — як бойовик, організатор похідних груп ОУН, ідеолог визвольної боротьби, як генеральний секретар для зовнішних справ УГВР чи як голова Дослідно-видавничого Об'єднання „Пролог". Все сказане свідчить про безперервну тяглість служіння великій ідеї визволення українського народу з багатовікової неволі. Це був єдиний і невідкличний імператив у житті покійного Миколи Лебедя.

У п'ятницю, 24-го липня, у похоронному заведені Петра Яреми в Ню Йорку, генеральний вікарій о. ігумен Патрикій Пащак, ЧСВВ, відправив, при численній громаді, Панахиду. На ній були присутні дочка покійного Зоряна, внуки Даніеля, Марко і Христофор, сестра Ольга й племінниця Іванна Головата. Після Панахиди керуючий похороном Андрій Ластовецький поінформував, що на адресу УГВР надійшли кондоленційні листи з приводу смерти Миколи Лебедя для родини покійного. Владика Василь Лостен, не маючи змоги взяти безпосередньої участи у похоронах, прислав співчуття. З України прийшли співчуття від Демократичної партії — за підписом Володимира Яворівського, від Української Християнсько-Республіканської партії — за підписом Миколи Поровського, Народного Руху — за підписом Вячеслава Чорновола, родини Горинів та Ростислава і Марти Богачевської-Хом'як з Києва. Про смерть Миколи Лебедя подали інформації газети „Молодь України", „Вечірний Київ" та інші, а також радіо Києва і Львова. На Панахиді були присутні дипломати з Української Місії при ООН і представники Консуляту України в Ню Йорку —

(Закінчення на стор. 16)

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280 Parsippany, N.J.07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510. UNA Fax: (973) 292-0900

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054
and additional mailing offices.

Передплата на рік $50.00, на півроку-$30.00. Для членів УНСоюзу
$40.00 річно, на півроку-$25.00. За кожну зміну адреси-$1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати
поглядам редакції. Редакція застерігає за собою право при потребі
виправляти і скорочувати надіслані матеріяли.

Контроля — понад добробут

У розпал жнив Уряд знову показав, хто має дійсну контролю над сільським господарством України. Наприкінці липня Кабінет Міністрів прийняв резолюцію, згідно з якою селяни не мають права продавати зерно, не наповнивши спочатку державні засіки. В черговий раз українським виробникам зв'язано руки, що в кінцевому результаті знизить і так невисокий урожай цього року. Селяни не хочуть мати справу з залишками колгоспно-соціялістичної системи господарювання — державними елеваторами, які часто взагалі не платять за доставлене зерно.

Однак про живучість згаданої системи свідчать також і недавні візити прем'єра Валерія Пустовойтенка і голови Верховної Ради Олександра Ткаченка на Черкащину. Обидва обіцяли сприяти сільському господарству через державний сектор, як це було за совєтських часів. В. Пустовойтенко, наприклад, щиро дивувався з того, що агропромисловість області знаходиться в жалюгідному стані, не зважаючи на унікальні кліматичні умови і родючі чорноземи. Вихід він бачить у випрацюванні державної програми розвитку Черкащини, а не у створенні сприятливих умов для незалежних господарників. Знову держава починає думати і плянувати за селян.

В Україні є достатньо людей, які бачать кризові явища в агропромисловому комплексі. Наприклад, нещодавно Українська ліга підприємців агропромислового комплексу (УЛПАК) провела засідання, присвячене широкомаштабному втручанню держави в сільське господарство. Учасники були стурбовані великим податковим тиском і обурювалися відвертим пограбуванням селян. Біда лише в тому, що цим мало хто обурюється у владних установах. Президент Компанії розвитку агробізнесу в Україні Вілліям Морріс сказав, що в Уряді, Адміністрації Президента і Верховній Раді є дуже багато сил, „яким вигідно тримати сільське господарство слабким та бідним". Причина, звичайно, проста: слабкого і бідного легко контролювати. Цим мистецтвом бездоганно володіли керівники колишнього СССР, передавши його у спадок українському Урядові.

Проте вже пора відмовитися від цього „спадку", бо настали інші часи. Чим скоріше Уряд це зробить, тим буде краще як для для нього, так і для країни. Селянам починає уриватися терпець. В одному з колгоспів на Хмельниччині в жнива хлібороби пішли на страйк, вимагаючи виплати заборгованих за два роки платень. Ці виступи можуть поширитися, оскільки людям вже немає що втрачати. Створивши умови для розвитку фармерства, приватизувавши землю, Уряд може запобігти хвилям неспокою і зберегти таким чином самого себе. Якщо селяни побачуть плоди своєї праці і відчують, що Уряд дає їм змогу нормально господарювати, вони не тільки продуктивніше працюватимуть, а й будуть льояльнішими до влади. До цієї простої істини урядовці, на жаль, ще не дійшли. Для них все ще важливіша контроля над народом, ніж його добробут.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про почуття гумору.

Якось недавно попросила мене одна молода радіожурналістка, що належить до „четвертої хвилі", позичити її принаймні одне число „Лиса Микити" з давніх часів, тому що вона стільки чула про гумор ЕКА і про цю вийняткову гумористичну газету, якою був довгими роками „Лис Микита", а ніколи не мала можливости погортати її превеселі сторінки. Я з приємністю виконала її прохання.

У моїй бібліотеці „Лис Микита" є в особливому пошанівку, його річники гарно оправлені в тверді обкладинки — це ж справді багатство, коли йдеться про еміґраційну літературу.

Саме переглядаючи їх тепер я просто не могла налюбуватися тим тонким почуттям гумору, що мав його подостатком наш незрівняний Едвард Козак, який влучним і точним словом і своїм мистецьким пером умів не лише відтворити різні гумористичні ситуації, але їх відповідно зілюстрували. І таким був ЕКО від самого початку своєї журналістично-гумористичної кар'єри, від 20-их років, коли ілюстрував і редаґував „Зиза" у Львові, а відтак „Комаря", щоб вкінці довгими роками бути творцем і виконавцем кожного числа „Лиса Микити". Чи справді із ЕКОМ вмер не лише цей ориґінальний гумористичний журнал, але і розвинене, культурне почуття гумору та вміння його висловити?

Переглядала я тепер ці річники і, може, аж тепер зрозуміла витонченість і культуру цієї людини, яка давала нам усім можливість посміятися щиро та, до того ж, зрозуміти, з чого сміємося, а не читати при тому ряд некультурних слів, які висловлюють персонажі сьогоднішніх т. зв. гуморесок. Чи не можна ще і тепер засміятися із розповіді ЕКА, як його дружина хотіла купити собі машину до миття посуду, і щоб заробити на це, пішла мити сама посуд у жидівському ресторані? Або перечитайте одну із постійних рубрик Гриця Зозулі, що хоча писані говіркою, але такою, яку кожний легко може зрозуміти.

Яке ж інакше, однак, почуття гумору знаходимо у деяких теперішніх т. зв. „гумористів". У них звичайно десятки слів, що для читачів нашої преси не є зрозумілі, часто між ними натрапляємо на вульґаризми, і немає тої тонкости дотепу, до якої ми були звикли раніше.

Чи змінилося в нашій спільноті почуття гумору? Чи серед читачів надто багато ще тих, які пригадують давнє і не звикли до сьогоднішньої форми псевдо-гумору? Чи, може, треба нам часом заплющити очі, читаючи це, як просить один із сьогоднішніх т. зв. гумористів у вступі до своєї збірки?

Щось надто багато приходиться ставити запитань. А все тут, здається, залежить від простого зрозуміння, що таке гумор, а що — зусилля його показати. Саме вчора в „Ню Йорк Таймс" відомий театральний критик охопив цю проблему таким окресленням: є велика різниця між „foolish and funny" або, переклавши цю дефініцію гумору на українську1 мову: „Є велика різниця між дурним висловом, а смішним". Хто цього не розуміє — пише цей критик — не може надіятися на щирий сміх своїх читачів чи слухачів.

Чи саме це не є причиною, що деякі наші сьогоднішні т. зв. гуморески, коли їх читаємо, викликують більше здивування, як сміху?

Якось ніколи цього не було при читанні „Лиса Микити", але, на жаль, таких гумористів, як був ЕКО, тепер вже „не роблять", а ті, що думають, що вони є такими, радше себе осмішують, а не викликають сміху у читачів. Тому з приємністю буду позичати моїй молодій журналістці писання ЕКА у журналах чи у його збірках, бо все це ще й сьогодні викликує здоровий, а передусім невульґарний гумор, що зрозумілий для кожного покоління.

О-КА

ЩО ПИСАЛА „СВОБОДА" 40 РОКІВ ТОМУ

Айзенгавер засуджує приглушування совєтами передач із ОН

Вашингтон. — Президент Айзенгавер висловив своє здивування і жаль з того приводу, що в СССР не дозволили народам вислухати промов і генеральної асамблеї Об'єднаних Націй приглушуючи всі передачі, які подавали вісті про праці цієї міжнародної установи, яка хоче розв'язати кризу на Середньому Сході. Президент дістав звіт від голови Інформаційної Агенції ЗДА Джорджа В. Аллеса, який повідомляв, що в СССР приглушено всі ті хвилі, на яких були передачі з ОН і населення СССР не чуло не тільки Айзенгавера промови, але навіть того, що говорив совєтський міністер закордонних справ Андрій А. Ґромико.

На всіх хвилях „Голосу Америки" під час засідання генеральної асамблеї чути було лише сильне джижчання і гудіння.

Секретар Білого Дому Джеймс С. Гагерті сказав: „Президент сподівався, що народи СССР зможуть чути в радіо про все те, що діється в ОН".

КУТ ЗОРУ

Редакційна пошта

Апостольська столиця допомагала нам

Мені прикро було читати листа п. н. „Нащо видавати бажане за дійсне?" філядельфійського Митрополита Стефана („Свобода" з 31-го липня 1998 р.), як спростування закидів Є. Іванківа на адресу Ватикану, який нібито неприхильно ставиться до УКЦеркви.

Я також такої думки, що статті Є. Іванкова ображають певне коло читачів і сіють замішання і непорозуміння. З писань автора в мене склалось таке поняття, що він ставить на одну стопу Ватикан і Москву. Суґестія смішна, наївна й образлива.

У кількох словах хочу нагадати допомогу Апостольської Столиці для нас в часі горезвісної пацифікації 30-их років у деяких реґіонах Західньої України. Тих подій я особисто не пам'ятаю, але знаю про них від мого пок. батька, а також з монографії „На вічну ганьбу Польщі" Лише інтервенювання Ватикану спинило розбещену польську солдатеску. Така велика постать, як св. пам. Митрополит А. Шептицький, не могла спинити розгулу польських пацифікаторів. Він домагався авдієнції з вищими польськими чинниками, але, як пізніше писав, „занисокі пороги на мої ноги" . І ще одна історичної вартости подія: хто визволив св. пам. Кардинала Й.Сліпого з московської каторги? Чи не Ватикан? Також доцільним буде згадати й те, що багато нашої молоді виїжджало на високі студії (не конче на богословію) до різних країн на кошт Ватикану.

Володимир Колюбінський,
Фініксвілл, Па.

Хто ж кого має закликати до братолюбія?

31-го липня „Свобода" у рубриці „Кут зору" подала репліку Митрополита Стефана Сулика, під заголовком „Нащо видавати бажане за дійсне?". У ній Владика критикує публіциста Євгена Іванківа за його статті про теперішню політику та маневрування Ватикану відносно наших Українських Церков обох віровизнань. В кінці Митрополит Стефан радить Є. Іванківу послуговуватися не „ненавистю, злобою, ворожістю", а „недекларованою любов'ю і практичним братолюбієм" і з цього наставлення Митрополита Стефана випливає, що Ватикан є взірцем такого братолюбія, бо, мовляв, „хто ж розгорнув екуменічний рух між різними Церквами, як не Ватикан?"

Прочитавши ті прихильні Ватиканові коментарі Мистрополита Стефана, хочемо дещо згадати з інших прикладів політики Ватикану щодо нашої Церкви. Виступаючи на відзначенні 10-річчя Філядельфійської Митрополії, запрошений Митрополитом Сенишином префект Священної Східньої Конґреґації Кардинал Фюрстенберґ з Ватикану дослівно сказав: „Коли українці-католики живуть серед римо-католицької більшости, вони повинні до неї пристосуватись, обрядово злитися. Злиття з обрядовою більшістю повинно йти в парі з мовною і культурною асиміляцією. Зміна церковного календаря, відправи Богослужб, навчання катехизму і молитви англійською мовою корисні, бо наближують до католицького універсалізму". Таке ось „недекляроване братолюбіє": до української громади у Філядельфії Ватикан вислав свого Кардинала Фюрстенберґа і уповноважив його закликати українців-католиків до „культурної і мовної" асиміляції, а главі нашої Церкви, Ісповідникові Віри, Верховному Архиєпископові Йосифові Сліпому той самий Ватикан заборонив приїхати до тієї ж Філядельфії, до своїх мирян, 1979 року на евхаристійний конґрес.

Недавно Папа Іван Павло II іменував для поляків в Україні, яких є там 285,000, п'ятьох римо-католицьких польських єпископів, і в той самий час для українських греко-католиків у Польщі, яких є там 300,000, признав тільки одного єпископа і одного митрополита. Що сталося з ватиканським „братолюбієм"? Отже, своє бажання знайти у теперішній політиці Ватикану щось таке, що з українського боку вартує похвали, Митрополит Стефан не підкріпив ніякими конкретними фактами.

А нещодавно цей, за словами Владики Стефана „прихильний" до нас Ватикан через свого державного секретаря Кардинала Анджельо Содано, наказав вигнати з Польщі усіх одружених греко-католицьких священиків. Що лихого ті священики Ватиканові і Польщі вчинили, що їх так брутально дискримінується? Де тут є етика, гуманність, братолюбіє? Ватикан іде старою дорогою. Він хоче не тільки латинізувати нашу Церкву, але також русифікувати, тому так уперто не визнає Патріярхату УГКЦ — щоб не дразнити „їх святости" російського Патріярха Алєксія II у Москві, з яким хоче ділитися впливами у Середній та Східній Европі, без участи у цій співпраці Української Церкви. Доказом цього є недавня ватикансько-російська конференція, на яку не було запрошено представників нашої Української Греко-Католицької Церкви.

Євген Іванків у своїй статті „Ми і Ювілей 2000" („Свобода" з 23-го червня 1998 року) закликає владик рятувати нашу Церкву від загибелі і „шукати шляхів до єдности з Українською Православною Церквою в єдиному Київському Патріярхаті, що перебуватиме у вселенській духовній спільноті з іншими рівноправними Церквами Сходу і Заходу". Такий єдиний і могутній Київський Патріярхат напевно врешті-решт отримав би признання від Глави Вселенської Церкви у Римі, а вороже наставлена до нашої Церкви ватиканська Східня Конґреґація змушена була б відмовитися від лицемірства щодо нашої Помісної Церкви і нашої нації.

Любомир Калинич,
Ірвінґтон, Н.Дж.

Атака УККА проти УАКР не припинилася

Д-р Роман Барановський

Переговори між представниками обох централь, що велися довгими роками з метою об'єднання, не мали успіху. Намагання УККА зберегти за собою у новій централі більшість — це курс не на об'єднання, а на приєднання УАКРади до УККА. Саме цей підхід унеможливив взаєморозуміння на переговорах.

Тому що прогнози на недовге існування УАКР, як це її ворожили, не здійснилися, УККА відновив свою кампанію проти УАКРади. Недавно в тижневику „Америка" (18-го липня) появилася стаття Дарії Степаняк, голови відділу УККА в Кергонксоні, п. з. „Об'єднання, приєднання, а чи — насправді повернення". Стаття нав'язує до відкритого листа Об'єднання Українців в Глен Спей, Н. Й., зі закликом до обох централь зробити все можливе для остаточного утворення об'єднаної централі в Америці, і відгуку на цей лист Ніни Стецьків п. з. „Жінки, відізвіться", статтю автора цих рядків п. з. „Чому досі не створено одної централі"? у „Свободі" з 6-го лютого ц. р. та статтю в „Національній Трибуні" Івана Буртика про перебіг переговорів.

Д. Степаняк подає у своїй статті коротку історію УККА аж до XIII Конґресу у 1980 році. Авторка добре обізнана із подіями того часу, але у своїй статті згадує тільки про вигідні для неї факти, а промовчує такі, що її не влаштовують.

Тому, щоб було ясніше, треба нагадати ще раз, чому стався розкол на XIII Конґресі УККА і чому 22 крайові організації, до яких згодом долучилося ще п'ять, на знак протесту покинули залю нарад, заявляючи, що не вважають себе більше членами УККА.

Події на XIII Конґресі УККА довели до кінця те, що сталося вже раніше, на IX Конґресі УККА, де цілий ряд організацій, на знак протесту, покинув УККА і створив Комітет Громадської Єдности (КГЄ). На з'їзді КГЄ у 1968 році, через різні позакулісові переговори Я. Гайваса з представниками УККА, дійшло до ліквідації КГЄ і заснування Асоціяції Українців в Америці, єдиної на той час організації, що боролася за демократичні принципи в нашому громадському житті. Велися в той час переговори для подолання конфлікту, але без будь-якого успіху.

Такий стан тривав аж до XIII Конґресу УККА. Ті самі грубі статутові і процедуральні порушення, що мали місце на IX конґресі УККА, спричинили розкол на XIII Конґресі УККА. Щоб не бути голослівним, нагадаю найважливіші з них.

Делегатам, представникам організацій дозволено реєструватись і вплачувати залеглі членські внески за кілька років, хоч, згідно з рішенням Екзекутиви УККА, реєстрація повинна була закінчитись за кілька тижнів перед конґресом.

Правильника, за яким конґрес має бути ведений і яким він має керуватись, не було оприлюднено в пресі і не було роздано перед початком конґресу. Делегати не мали змоги ознайомитися з його змістом. Всупереч статутові змінено склад Екзекутиви УККА — з 15 осіб до 26 осіб.

Прийняте на XII Конґресі УККА рішення про т. зв. „ротаційну систему", у якій представник кожного із чотирьох союзів — УНС, УБС, „Провидіння" і УНПоміч — виконував обов'язки екзекутивного віцепрезидента УККА протягом одного року між конґресами, без будь-якого голосування чи дискусії на цю тему, зліквідовано.

Не дозволено на таємне голосування у таких важливих справах, як схвалення правильника, вибір президії конґресу тощо.

Не узгіднено із Номінаційною комісією список кандидатів на одержання Грамоти Волі.

Варто при цьому нагадати про генерала Петра Григоренка, відомого дисидента, члена Гельсінкської Спілки, який, на знак протесту, покинув СССР і свій високий пост, щоб в Америці боротися за людські права. Він уважав себе за представника воюючої України та обвинувачував за злочини Москви не російський народ, але російську партократію. У той час УККА під керівництвом І. Білинського спротивилось участі членів Гельсінкської Спілки в панелі на Конґресі СКВУ.

Хоч ці події Д. Степаняк добре відомі, однак вона не може зрозуміти, чому на XIII Конґресі УККА, після заяви д-ра Івана Флиса, вийшла із залі нарад певна група людей, заявляючи, що вони не вважають себе більше членами УККА.

Як бачимо, членство УНС в УАКРаді і його важлива роля у ній не дає спокою УККА. Саме тому УККА не має можливости вважати себе репрезентантом цілої громади в ЗСА, на що весь час претендує.

Останньо кружляють вісті, що УНС через свою участь в УАКраді втрачає членів і передплатників „Свободи". Ми знаємо, хто поширює такі вісті і в якій цілі, — щоб за всяку ціну відірвати УНС із УАКради. А запитаймо, як є із збанкрутованим союзом, Українською Народною Поміччю, що був змушений, із недобором, злучитися з УНС. Адже цей союз є в системі УККА і його прихильником. А чи краща є ситуація в „Провидінні"?

Тому дивуємось, чуючи, що навіть в Головному Уряді УНС не всі бажають, щоб УНС належав до УАКРади.

Отож тенденція до опанування організацій того середовища, яке керує політикою УККА, продовжується.

На підтвердження того, чому не-

(Закінчення на стор. 19)

АЛЬМАНАХ УНС 1999

Редакція „Свободи" приймає матеріяли до Альманаху УНСоюзу на 1999 рік, в якому припадають такі роковини, як 10-річчя установчого з'їзду Народного Руху України в Києві, 100-ліття народин Олекси Стефановича, 125-річчя народин Марка Черемшини, 150-річчя народин Олени Пчілки, 275-річчя смерти гетьмана Павла Полуботка, 350-річчя козацького реєстру, 360-ліття битви під Конотопом та інші.

Статті на ці та інші теми редакція прийматиме до розгляду до вівтірка, 15-го вересня. — Ред.

ТАКА ДИВНА ЦЯ АМЕРИКА!

Петро Часто

Для чого в будинках є вікна?

Мета цієї рубрики — репрезентувати різні погляди на Америку, її історію, культуру, економічний і моральний стан, традиції і модерні тенденції. В тому числі — й погляди нових імігрантів. Властиво, не так погляди, як почування, бо в цьому всі прибульці, всі „хвилі" однакові: тріюмфальна мить, коли твоя нога торкається американського берега, не триває довго — з другого чи третього кроку, з другого чи третього дня, тижня чи місяця почнуться розчарування, в когось більші, в когось менші, та все ж неминучі, і надії, навіть справджуючись, не раз діставатимуть гіркого присмаку. Як же важливо, щоб довколишній світ не виявився байдужим до людини в її біді чи непевності, щоб хтось простягнув їй руку, заспокоїв, погамував збурені почуття, нагадав, що з кожної безвиході таки можна знайти вихід. Тим більше тут, в Америці, країні необмежених можливостей.

До редакційної течки „Свободи" цими днями ліг „уривок з майбутньої книжки". Спонукані українською солідарністю, молоді імігранти, поponабивали, мабуть, ґуль на чолах, і тепер хочуть вберегти інших від болю та стресів.На жаль, хибою того уривку є багатослів'я і занадто розлогі описи. Подібна книжка, щоб її притлумлений обставинами імігрант хотів взяти до рук, мала б бути стислим довідником, низкою конкретних порад: як не втонути, коли життєва хвиля раптом накриває тебе з головою.

Автори повідомляють про один дуже сумний випадок: новоприбулий українець, не витримавши американської дійсности з її „безмежними можливостями", у відчаї вистрибнув зі сорок третього поверху мангеттенського хмародеру. Значить, потрібна книжка порад — щоб ніхто більше не вистрибував...

Мало таких книжок дотепер написано? А все ж час від часу вистрибують далі. І не конче в Америці. В Україні, Росії, Мадящині, Березі Слонової Кости — також. По цілому світі. Надійно припиняють усі муки не лише сорок треті, але й нижчі поверхи... І причина скрізь та сама, універсальна: людині здається, що все і всі — проти неї. Абсолютно фальшива психологічна дилема: або я переможу світ, або... Чи ж ми народжуємося, щоб перемогти світ? Ні, тільки щоб осягнути його і себе, своє „я". Бо наше „я", при всій його внутрішній незалежності, це все ж частинка Божого світу, космосу. Без живильного зв'язку зі світом наше „я" не виб'ється на осоння, заглохне, як житнє зерно серед будяків.

Самозрозуміло, що переїхати з рідної землі в чужу, враз опинитися серед зовсім інших порядків і звичаїв, в іншій системі думання і розуміння життя, в іншому співвідношенні раціонального та ірраціонального — це означає звалити собі на плечі міх нових проблем і завдань: мова, праця, школа і виховання дітей, контакти з оточенням... І ностальгія, ностальгія, ностальгія...

Дуже шкідливе упередження: їду в інший світ — і сам стану іншим. Якщо ви так думаєте, то ваше „я" ще не пробудилося, ще його нема з вами. Без нього ви аж ніяк не станете іншим. А коли воно вже є, то нащо й ставати іншим? При всій неподібності американського способу життя до українського, українське „я" від американського може відрізнити тільки Бог.

Шкідливе уявлення: в Америці — всі багаті, отже, і я мушу! Або: в Америці кожен живе для себе, відтепер, отже, і я буду. Коли ви їдете до Америки саме з такими уявленнями, то будьте готові вистрибувати у вікно. Отакий парадокс: цю матеріяльно багату країну засновано саме на духовому багатстві, на ідеалізмі, на цьому моральному протестантському імперативі: віддавати світові силу рук і розуму не лише заради практичноутилітарного результату, але також щоб якнайповніше виказати своє внутрішнє „я", своє вміння, свою любов, свою відповідальність. Нам, слов'янам, це тяжко збагнути. Здається, потрохи починає доходити. Навіть до Росії. У недавньому інтерв'ю депутат Державної думи Галина Старовойтова, за фахом етнопсихолог, визнала: „Для протестантів головними цінностями є праця, аскетизм, чесність, самообмеження. Тим часом у православних і католиків праця далеко не на першому місці. Важливіше духовне, моральне вдосконалення...". Що ж, духовне вдосконалення — теж добра річ, але чому ж так довго Росія вдосконалюється? Чи, може, вона вже досконала? Бідна, брудна, запухла від горілки, корумпована, злочинна, невиліковно хвора імперським реваншизмом, але духовно вже неперевершена. Чи можливе таке?

Америка — країна „великих можливостей", бо надає справді велику можливість пов'язати матеріяльне з моральним. Хто ж їде сюди тільки заради грошей, тому ніякі книжки не поможуть — мусить покладатися на власну витривалість. А кого веде святий обов'язок перед родиною, той від порад не залежить: святі обов'язки — легкі. З усіх попередніх українських еміграцій — двох трудових і повоєнної, політичної, ніхто з вікна не вистрибнув, бо ніхто не жив тільки для себе. Жили і працювали один для одного, для родини, для України. Тому, відриваючи від себе нелегко зароблений доляра, будували церкви, школи, народні доми...

Коли ж хтось з теперішніх українських прибульців не розминеться з розчаруваннями й нарікатиме, що тут, мовляв, щось не так, щось є злого, то ні старі наші емігранти, ні навіть американці не будуть заперечувати. Вже в цілому світі щось не так, то як же може бути „так" в якійсь одній країні? Як скрізь, тут існує поділ на бідних і багатих. То втишуються, то знов збурюються расові проблеми. Дає про себе знати дрімучий бюрократизм в американських державних установах. Не все гаразд зі школами і дитячим вихованням. Якщо в родині працює тільки хтось один, то просто біда. А тим часом мільйони ледарів без найменшого сорому подають у віконечка свої „айді" і дістають незароблені гро-

(Закінчення на стор. 9)

Світлої пам'яті Ніни Строкатої-Караванської

Сумна вістка надійшла зі З'єднаних Стейтів Америки: 2-го серпня 1998 року померла відома українська громадська діячка Ніна Строката-Караванська, член-засновник Української Гельсінкської Групи.

Народилася Ніна Строката 31-го січня 1926 року. Закінчила медичний інститут в Одесі. Лікар-мікробіолог, має наукові праці. Виступала як публіцист в обороні прав українського народу. У зв'язку з боротьбою за звільнення свого чоловіка, Святослава Караванського, 6-го грудня 1971 року її заарештували і засудили на 4 роки — за „антирадянську агітацію і пропаганду". 21-го грудня було створено Комітет на захист Н. Строкатої-Караванської, на чолі з Василем Стусом, і опубліковано два спеціяльні бюлетені, — але вже 12-го січня 1972 року його члени потрапили під черговий масовий погром української інтелігенції.

Каралася Ніна Строката в жіночому відділенні концтабору суворого режиму в селищі Барашево (Мордовія), де саме тоді відбували ув'язнення Надія Світлична, Ірина Калинець, Стефанія Шабатура, Ірина Сеник, Катерина Зарицька, Дарка Гусяк... Брала участь у голодних страйках жінок-політв'язнів, вісім місяців провела у в'язничій лікарні. Американське товариство мікробіологів прийняло її своїм членом. У 1975 році відмовилася від совєтського громадянства.

Вийшовши на волю Н. Строката, перебувала під адміністративним наглядом. 9-го листопада 1976 року підписала Деклярацію Української Громадської Групи сприяння виконанню гельсінкських угод та її Меморандум ч. 1. Ця перша в Україні громадська правозахисна організація, яку очолив письменник Микола Руденко, поставила собі за мету на основі Прикінцевого Акту НБСС, підписаного в Гельсінкі 1-го серпня 1975 року, спостерігати за дотриманням прав людини в Україні. Українська національна справа була поставлена Групою в контекст ідеологічного, економічного, політичного протиборства демократичного Заходу з тоталітарним СССР та на міжнародну правну основу. Цей шлях привів у кінцевому рахунку до здобуття незалежности. Але майже всі члени Української Гельсінкської Групи були заарештовані.

За „порушення пашпортного режиму" Н. Строкату карали 20 разів, погрожували ув'язненням. За сприяння світової громадськости, в листопаді 1979 року, коли її чоловік добув 31 рік ув'язнення, Караванським удалося домогтися еміграції.

Замешкали в Дентоні, стейт Мериленд. Як член закордонного представництва Української Гельсінкської Групи Н. Строката брала участь у виданні її матеріялів, у міжнародних правозахисних конференціях. Видавництво „Смолоскип" випустило її книжку „Документоване переслідування, 1975–1980" — про жінок-політв'язнів.

Щиро співчуваємо нашому другові, мовознавцеві й письменникові Святославові Караванському, який втратив вірну подругу й помічницю. Нехай чужа земля буде їй пухом. Вічна пам'ять і слава подвижниці українського духу!

Ольга Гейко, Микола Горбаль, Богдан Горинь, Михайло Горинь, Осип Зінкевич, Ірина Калинець, Михайлина Коцюбинська, Левко Лук'яненко, Мирослав Маринович, Алла Марченко, Ніна Марченко, Василь Овсієнко, Микола Плахотнюк, Микола Руденко, Раїса Руденко, Леоніда Світлична, Євген Сверстюк, Ірин Сеник, Вячеслав Чорновіл, Стефанія Шабатура.

Створено Інститут Дослідів Української Діяспори

УРБАНА-ШАМПЕЙН, ІЛ. — При Українській Науково-Дослідній Програмі (УНДП) Иллинойського університету, під час 17-ої річної українознавчої конференції, присвяченої проблематиці західньої української діяспори, створено постійний Інститут Дослідів Української Діяспори.

До Організаційного комітету ввійшли: д-р Дмитро Штогрин, директор УНДП, д-р Ярослав Розумний, д-р Всеволод Ісаїв, д-р Юліян Куляс, д-р Олег Воловина, д-р Мирон Куропась, д-р Олександер Лужницький, д-р Василь Маркусь та адв. Марта Б. Трофименко.

Метою Інституту є дослідити (через опитування й іншими засобами) сучасний стан усіх аспектів української діяспори у З'єднаних Стейтах Америки й Канаді, її потреби та її спроможності. Висліди дослідження будуть передані центральним і крайовим інституціям для практичного використання, і через пресу стануть доступними іншим українським установам і широкій публіці.

Підготова до дослідів і їх здійснення відбуватиметься під керівництвом д-ра Всеволода Ісаїва, професора соціології Торонтського університету, при допомозі ним же призначеного асистента. Д-р Юліян Куляс керуватиме фінансуванням цього проєкту.

Остаточне затвердження Інституту Науковою Радою УНДПрограми при Іллинойському університеті передбачається на наступній, 18-ій конференції в Урбана-Шампейн, у 1999 році.

Пресова референтура УНДП

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ЗДОБУТКИ ОКРУГ УНСОЮЗУ
від 1/1/1998 до 6/30/1998

П. Ч	.Округа/осідок	Число Відд.	Число чл.	Сума
	Округи ПЕНСИЛЬВЕНІЇ			
1.	Філядельфія	32	38	316,000
2.	Піттсбург	12	24	121,000
3.	Шамокін	10	14	178,000
4.	Аллентавн	6	8	31,000
		70	**93**	**744,000**
	Округи МЕРИЛЕНДУ			
	Балтимор	5	2	10,000
	Округи НЮ ЙОРКУ			
1.	Ню Йорк	21	27	176,000
2.	Сиракюзи	9	9	37,000
4.	Олбані	4	24	147,000
5.	Баффало	3	8	76,000
		4	**75**	**462,999**
	Округа НЮ ДЗЕРЗІ			
1.	П. Ню Джерзі	21	52	799,579
2.	Ц. Ню Джерзі	9	14	88,000
		30	**66**	**887,579**
	Округи ІЛЛИНОЙ, МИШИҐЕН, ОГАЙО			
1.	Чикаго, Ілл.	17	14	93,000
2.	Дітройт, Миш.	13	12	66,000
3.	Клівленд, Огайо	10	6	138,000
4.	Янгставн, Огайо	3	—	—
		43	**32**	**297,000**
	Округи НОВОЇ АНГЛІЇ			
1.	Ню Гейвен, Кон.	9	23	256,000
2.	Бостон, Мас.	4	4	35,000
3.	Вунсакет, Р. Ай.	3	9	211,000
		16	**36**	**502,000**
	Округа ЗАХІДНІХ СТЕЙТІВ АМЕРИКИ			
	Центральна	9	7	118,000
	Необ'єднані Відд. в Америці	14	20	368,000
	Округи КАНАДИ			
1.	Торонто, Онт.	13	37	2,305,000
2.	Монтреаль, Квеб.	5	6	28,000
3.	Ніягара, Онт.	6	3	9,000
4.	Захід Канади	7	1	10,000
	Разом	**31**	**47**	**2,352,000**
	Загальна сума	**262**	**378**	**5,741,578**

ЗВІТ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ВІДДІЛУ
за 6 місяців 1998 року

ЗДОБУТКИ ОРГАНІЗАТОРІВ УНСОЮЗУ ПО ОКРУГАХ
від 1/1/1998 до 6/30/1998

Ч. В.	Організатор	Число	Сума
	Округа ОЛБАНІ		
13	Н. Філь	1	3,000
	П. Шевчук	4	17,000
57	Н. Даниляк	1	10,000
	М. Савків	1	3,000
88.	С. Гаврилюк	12	73,000
88	Р. Гаврилюк	1	5,000
266	В. Кривулич	4	36,000
		24	**147,000**
	Округа АЛЛЕНТАВН		
47	А. Гарас	1	3,000
	О. Козяк	2	30,000
137	С. Колодуб	6	65,000
		9	**98,000**
	Округа БАЛТИМОР		
15	О. Зинюк	2	10,000
	Округа БОСТОН		
238	А. Ремик	1	10,000
307	Д. Галонжка	3	25,000
		4	**35,000**
	Округа БАФФАЛО		
127	А. Воробець	1	10,000
360	Й. Гаврилюк	5	36,000
	П. Гаврилюк	2	30,000
		8	**76,000**
	Округа ЦЕНТРАЛЬНА		
226	Н. Цебрій	1	5,000
323	М. Білик	1	5,000
345	М. Каркоць	2	60,000
385	М. Крамарчук	2	48,000
		2	**118,000**
	Округа ЦЕНТРАЛЬНОГО НЮ ДЖЕРЗІ		
26	К. Пров	2	7,000
155	Я. Завійський	2	8,000
269	Х. Ґербеги	8	61,000
349	М. Захарко	2	12,000
		14	**88,000**
	Округа ЧИКАҐО		
17	П. Билень	3	30,000
22	М. Куропась	1	5,000
125	Ґ. Пашен	1	3,000
176	С. Куропась	1	5,000
220	І. Мелінишин	1	3,000
259	Ю. Ґуглик	5	17,000
379	І. Даниляк	1	25,000
	М. Лущак	1	5,000
		14	**93,000**
	Округа КЛІВЛЕНД		
102	Н. Бобечко	1	3,000
291	В. Напора	1	5,000
358	З. Голубець	1	3,000
	О. Палащенко	2	125,000
364	В. Владика	1	2,000
		6	**138,000**
	Округа ДІТРОЙТ		
94	Г. Татарська	4	30,000
174	В. Кривий	4	20,000
175	О. Лаврин	2	10,000
292	І. Прийма	2	6,000
		12	**66,000**
	Округа МОНТРЕАЛЬ		
434	О. Дальницька	2	8,000
465	Т. Мороз	4	20,000
		6	**28,000**
	Округа НІЯҐАРА		
458	П. Тимків	3	9,000
	Округа НЮ ГЕЙВЕН		
12	Є. Ґулич	7	66,000
59	Т. Сливінський	1	3,000
	Л. Старух	1	45,000
	Л. Стець	2	10,000
67	М. Троян	1	49,000
253	М. Кузьо	5	19,000
414	Ґ. Горбатий	5	61,000
		23	**256,000**
	Округа НЮ ЙОРК		
5	І. Мачай	1	3,000
86	Б. Пилипів	1	3,000
130	Ю. Юрків	4	16,000
158	М. Рейнарович	1	3,000
194	О. Ґой	2	6,000
	О. Лопатинська	2	6,000
200	Д. Пригода	6	24,000
204	М. Шпонтак	1	5,000
256	К. Безкоровайний	1	3,000
267	Ґ. Толопка	3	20,000
361	І. Даниляк	1	49,000
	О. Літепло	2	8,000
489	Г. Колесса	1	5,000
	Л. Старух	1	25,000
		27	**176,999**
	Округа ПІВНІЧНОГО НЮ ДЖЕРЗІ		
27	Р. Лапичак	1	2,000
37	О. Осередчук	1	10,000
42	І. Даниляк	3	16,000
	Ю. Котляр	3	18,000
70	І. Даниляк	2	30,000
76	А. Воробець	8	176,437
134	Я. Копійчук	2	50,000
	Ю. Лазірко	3	43,000
142	І. Даниляк	1	100,000
	Р. Ґодфрій	1	5,000
170	В. Білик	2	10,000
172	Ц. Косоноцький	1	2,000
	Л. Старух	4	16,000
234	Є. Остиславський	9	257,142
287	Д. Ясінська	9	39,000
371	Я. Копійчук	2	25,000
		52	**799,579**
	Округа ФІЛЯДЕЛЬФІЯ		
10	Л. Стрелецька	12	72,000
45	Н. Пришляк	1	3,000
83	С. Гавриш	3	11,000
162	Д. Федорійчук	1	5,000
163	Т. Дуда	2	6,000
173	П. Щерба	3	11,000
216	Я. Копійчук	2	20,000
	Б. Одежинський	3	9,000
231	В. Пастушок	4	35,000
245	М. Мартиненко		
2	105,000		
261	Я. Дикань	1	3,000
331	І. Куйди.	2	30,000
362	Ф. Петрик	1	3,000
422	В. Євтушенко	1	3,000
		38	**316,000**
	Округа ПІТТСБУРҐ		
56	П. Когут	7	21,000
63	М. Турко	4	31,000
96	А. Воробець	1	15,000
120	Е. Матіяш	3	13,000
161	Й. Бінчак	2	6,000
	Н. Дяківський	6	33,000
264	Б. Грищишин	1	2,000
		24	**121,000**
	Округа РОЧЕСТЕР		
66	П. Лещишин	1	3,000
217	М. Русснак	1	2,000
285	О. Скібіцький	1	3,000
316	М. Сверида	4	18,000
		7	**26,000**
	Округа ШАМОКІН		
7	Г. Словік	2	13,000
78	М. Петрунцьо	1	3,000
242	Й. Чабан	6	123,000
305	М. Гентош	2	20,000
382	Ю. Кресина	3	19,000
		14	**178,000**
	Округа СИРАКЮЗИ		
38	Е. Ґузиляк	1	5,000
39	Дж. Ткач	3	13,000
271	В. Корчинський	1	3,000
283	Ю. Гавришків	4	16,000
		9	**37,000**
	Округа ТОРОНТО		
49	С. Вовк	1	5,000
439	В. Зацерковний	2	10,000
888	М. Хомин	15	1,128,000
	І. Данилович	4	206,000
	М. Дусявме	1	100,000
	М. Ґаргента	2	186,000
	Б. Гірняк	6	255,000
	С. Мазур	1	50,000
	Д. Петровік	1	15,000
	Т. Царінная	4	350,000
		37	**2,305,000**
	НЕОБ'ЄДНАНІ ВІДДІЛИ В АМЕРИЦІ		
368	М. Бергман	2	10,000
381	Б. Бойд	4	93,000
	І. Даниляк	1	15,000
496	М. Пилип'як	6	30,000
777	Я. Копійчук	6	120,000
	О. Палащенко	1	100,000
		20	**368,000**
	Округа ВІЛКС БЕРИ		
164	Т. Бутрей	1	10,000
169	Ґ. Стефурин	1	3,000
282	М. Болоська	3	11,000
409	Дж. Боланд	3	7,000
		8	**31,000**
	Округа ВІННІПЕҐ		
445	С. Геврик	1	10,000
	Округа ВУНСАКЕТ		
206	Й. Бінчак	2	50,000
	Л. Гардінк	4	150,000
	Ю. Каліта	1	5,000
241	Дж. Бардел	2	6,000
		9	**221,000**

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

Подяка від Христинки Ковтун та її батьків

Дякуючи вам, дорогі жертводавці, Христинка Ковтун з Івано-Франківського, яка біля трьох років лікується від дитячого церебрального паралічу у знаменитого проф. Володимира Казявкіна в Трускавці, Львівської области, закінчила своє повне обслідування голівки і хребта, а встановлена діягноза показала, що пухлинки в голівці вже немає, вона зникла, але лишилося страшніше. На місці, де була пухлинка, зазнав пошкодження мозок, який не піддається лікуванню і, тим більше, оперуванню.

Як вважає лікар Цимбалюк, всі надії на Бога, бо медицина допомогти не зможе. Бувають випадки, коли з ростом дитини мозок сам себе виліковує і відновляється.

Пошкодження спинного хребта проф. В. Казявкін гарантує вилікувати своїми масажами вже в цьому році. Отже, всі надії на Бога та лікарів, які роблять усе можливе для спасіння Христинки, при вашій великій допомозі, наші дорогі і добрі люди. Коли б не ваша велика матеріяльна допомога, батьки Христинки не в силі були б провести таку детальну томографію під загальною наркозою дитини, в Києві, де є складна американська апаратура для встановлення діягнози захворювання.

Від щирого серця родина Христинки вдячна вам, любі друзі і рідні люди:

По 100 дол. пожертвували: — 1-ий Секюріті Ф.С. Банк в Чикаго; на комп'ютері прийняла кредитівка, але втрачено чек і просимо вибачення, що не можемо вказати прізвище чи назву підприємства; Лідія і Богдан Гайдучки; 51 дол. — Василь і Михайло Наконечні; по 50 дол. — Віра і Веньямін Коршун, Наталія Кравчук, 277-ий Відділ УНСоюзу, Гартфорд, Конн., Анісія і Петро Мірчуки, Анна і Володимир Коваль, Люба і Богдан Доборчаки; по 25 дол. — Люція Джасків, Стефанія і Стефан Покори, Анна Піццуто, Ґолдстайк'с і Розенберг'с; по 20 дол. — подружжя Дитиняки, Марія і Мирон Кузьо, Емілія Гарасимчук, Павліна Данчук і Марія Решетник; по 17 дол. — Ніна Михайлевич, Ольга Руда; 15 дол. — Меланія Кокурудз; по 10 дол. — Ольга і Петро Бойко, Анна і В'ячеслав Роспутко.

Молимо Всевишнього обдарувати вас, найдорожчі спасителі дитини, добрим здоров'ям та всіми благами у вашому житті. Незручно вже й просити допомоги, бо ж вся Україна просить порятунку лише у Вас, наші рідні, але платні працюючим продовжують затримувати і виходу із того стану покищо не видно.

Банк: Ukrainian S.F. Credit Union, 1729 Cottman Ave., Philadelphia, PA 19111; Acct.: Kristin Kovtun — 8282–1; tel.: (215) 725–4430.

Адреса бабці Люби: Mrs. Liuba Danko, 5107 N. 4th St., Philadelphia, PA 19120; tel.: (215) 324–4856.

Із щирою пошаною та подякою — бабця Люба.

Посприяймо виданню американського тому „Енциклопедії української діяспори"

Згідно з інформаціями головного редактора, академіка Василя Маркуся і редактора американського тому ЕУД д-ра Дарії Маркусь, було передбачено з кінцем червня 1998 року закінчити збирання інформаційних гасел до американського тому. Але певні причини стали на перешкоді і тому це завдання продовжено на вакаційні місяці цього року. Головна редакція ЕУД у Чикаго, як також регіональні представництва, своєрідні осередки праці, вже давно порозсилали визначеним редакцією особам анкети, щоб виповнити їх і переслати на адресу редакції у Чикаго.

Зроблено все можливе, щоб охопити всіх осіб, що своєю активністю у політичному культурно-громадському, релігійно-церковному, науковому, літературному та публіцистично-журналістичному українському житті є енциклопедичними. Багато осіб позитивно відгукнулись на наші листи, але є такі, що з невідомих причин дотепер не відгукнулись. ЕУД охоплює не тільки окремих осіб, але також місцевости українського скупчення, організації, установи та інституції — і ті, що існують, і ті, що існували раніше. Бож ідеться, щоб ЕУД була справжнім довідником про життя, працю і розвиток української діяспори. Хто ще не відгукнувся на прохання регіональних преставництв чи безпосередньо редакції ЕУД, то є ще нагода це зробити. ЕУД має стати солідним корисним для дослідників та історіків довідником.

Процес збирання матеріялів і приготування до друку енциклопедичних гасел є дуже складним і вимагає багато праці, бо ж ідеться про акуратність, точність і достовірність. Тому слід мати вирозуміння щодо часу появи ЕУД. До речі, на видання 11-томової „Енциклопедії Українознавства", редактором якої був проф. Володимир Кубійович, пішло майже 45 років.

Крім підготови змісту, праця вимагає фінансової бази. Призначені на ту ціль Науковим Товариством ім. Шевченка в ЗСА і Фундацією Приятелів Енциклопедії України фонди вичерпались. Збірка для ЕУД, понад 80,000 дол., також вичерпалась. На цю немалу суму склались пожертви в основному Федеральної Кредитової Кооперативи „Самопоміч" у Ню Йорку, що дала 50,000 дол., і Федеральної Кредитової Кооперативи СУМА у Йонкерсі, що дала 10,000 дол. Це справді були княжі дари, але і вони вичерпались, бо ж проєкт ЕУД є коштовний. В останньому часі редакція ЕУД стояла перед проблемою цілком припинити дальшу працю над ЕУД. Фундація Приятелів Енциклопедії України відмовилась спонзорувати проєкт ЕУД, бо має два інші енциклопедичні проєкти, які лежать на її плечах. В тій ситуації весь фінансовий тягар падає на Наукове Товариство ім. Шевченка, яке ще не прийняло свого остаточного рішення. У цій критичній ситуації прийшли з особливою і несподіваною допомогою Володимир і Анна Рак, які пожертвували на американський том ЕУД 50,000 дол., що забезпечило до кінця року дальшу працю над ЕУД. Дорогим Володимирові й Анні належить невимовно велика подяка за такий княжий дар.

Підкреслюємо, що видання ЕУД — це великий проєкт, монументальний твір нашого буття у діяспорі, який заслуговує на всестороннюю не тільки моральну, але і матеріяльну підтримку.

Пожертви можна посилати на адресу НТШ: Shevchenko Scientific Sociaty, Inc., 63 Fourth Avenue, New York, N.Y. 10003 з дописикою ЕУД. Пожертви звільнені від податку.

Микола Галів

СФУЖО бере участь у міжнародних конференціях

У Ню Орлінс, Луїзіяна, від 12-го до 15-го червня ц. р., відбулася 107-ма Річна Інтернаціональна Конвенція Генеральної Федерації Жіночих Клюбів. До чарівного міста приїхало понад 1,000 делегаток з цілої Америки і з різних держав світу. У складі української делегації були голова Українського Золотого Хреста ЗСА Наталя Іванів, голова Союзу Українок Америки, Анна Кравчук, голова Окружної Управи СУА, Ню Джерзі, Марія Полянська і заступниця голови Світової Федерації Українських Жіночих Організацій, Христина Бідяк.

Святкове відкриття конвенції відбулося урочисто. На велику залю входили голови стейтових централь, представники інтернаціональних організацій, члени Екзекутиви Генеральної Федерації. Провідна ідея і гасло конвенції: „Прославляймо жінок минулого, сучасного, майбутнього".

Програма конвенції була різноманітною і цікавою. Відбулися робочі сесії та інформативні семінари на сучасні теми. Зворушуючою була доповідь молодої журналісти Поли Бок, яка виграла журналістичну нагороду імени Джейн Каннінгген-Кролі 1998. Вона від серця і з погляду жінки розповіла про пережиту нею трагедію війни під час її дворічного перебування в селі на межі між Бурмою і Таїляндом. Цікаві були доповіді актора Гю О'Браєна, який поставив собі за мету допомагати потребуючим студентам по цілому світі через програму "HOBY", як також і доповідь Тамари Тредер, авторки книжки „Приятелька — невидимі зв'язки" про взаємини жінок між собою, про важливість дружби в житті. Д-р Сузан Блументал, дорадник Департаменту здоров'я у Вашінгтоні, подала турбуючу інформацію про стан здоров'я жінок у світі.

На міжнародному полуденку голова Федерації, Фей Діссінджер представила делегаток з різних країн світу і підкреслила важливу ролю і велику працю, яку виконують члени інтернаціональних органзацій.

Упродовж конвенції панувала дружна атмосфера. Приємно було почути, що жінки присвячують стільки свого часу і енергії добровільній праці для покращення життя і допомоги іншим.

Для чого ...

(Закінчення зі стор. 6)

ші та харчові картки. Оце останнє приваблює певну категорію іміґрантів — Америка їм подобається не з огляду на її демократизм і культ моральних цінностей, а тому, що вона є доступним, бездонним і безплатним коритом. Американці знають про вади свого суспільства. „Той факт, що в порівнянні з населенням Африки і Росії ми все ще живемо добре, не може вгамувати біль від почуття, що ми вже не живемо благородно",— ще тридцять літ тому писав Джан Апдайк.

Все ж багато залежить від нашого особистого погляду. Щасливий той, хто всупереч усьому зберігає вірність ідеалізмові. Треба все бачити, але також треба бачити добре. Америка потребує ідеалізму і заслуговує його, адже це не лише багата, але й дивовижно щедра країна. Дуже хочеться, щоб інші держави таки наздогнали її — і у продуктивності праці та технічному генієві, і в гуманітарних соціяльно-економічних традиціях, у подиву гідній філянтропії.

ПРОБЛЕМИ ЗАХІДНЬОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДІЯСПОРИ

ЯК ВИЖИТИ? ЯК НАМ БУТИ ДАЛІ?

В Урбана-Шампейн від 24-го до 27-го червня ц. р., заходами Української Науково-Дослідної Програми при Іллинойському університеті, відбулася 17-та з черги річна конференція, присвячена проблематиці західньої української діяспори. На конференцію, крім ряду спеціялістів з американських і канадських університетів та незалежних дослідників, були теж запрошені представники Світового Конгресу Українців (СКУ), Українського Конгресового Комітету Америки (УККА), Українсько-Американської Координаційної Ради (УАКР), Конгресу Українців Канади (КУК); голови крайових управ організацій Канади й ЗСА; голови крайових молодечих організацій цих країн; голови жіночих крайових організацій та представники всіх газет Америки й Канади.

Ціль конференції була подана в листі-запрошенні директора УНД Програми при Іллинойському університеті, д-ра Д. Штогрина, в якому він, в імені Програмового комітету конференції, запропонував представникам зреферувати (в доповіді або дискусії „круглих столів") стан своїх організацій за останніх десять років. Ідея такої конференції назрівала вже кілька років, бо пульс української громади в Америці й Канаді драстично слабшає, і цій громаді загрожує повна анемія.

З усіх запрошених на конференцію прибули особи, які представляли: СКУ, УККА, Союз Українок Америки, Об'єднання Жінок ООЧСУ, Український Золотий Хрест, журнал „Наше життя", Українську Вільну Академію Наук, Канади й Америки, Наукове Товариство ім. Шевченка Америки і також НТШ Канади, Український Вільний Університет, Українське Історичне Товариство та журнал „Український Історик", Українсько-Американську Асоціяцію Університетських Професорів.

Сама ця обмежена присутність віддзеркалила байдуже ставлення проводу центральних організацій північної Америки до цієї важливої конференції і ще раз підтвердила, що проблема апатії в українській діяспорі існує, але її не бачать або не бажають бачити. Провід української діяспори не дивиться, що відбувається навкруги, серед інших етнічних груп, і його не турбує, що він залишить після себе своїм поколінням на наступне тисячоліття.

Доповіді, „круглі столи" та виступи учасників конференції торкались: а) сучасних проблем і потреб діяспори; б) завдань діяспори в сенсі потреб України; в) „четвертої хвилі" еміґрантів з України. Найменше уваги було присвячено саме проблемам майбутнього діяспори, а найбільше — „четвертій хвилі". І для цього є соціологічно-психологічні причини, які потребують серйозних дослідів.

В оглядових доповідях говорилося про „занепад" (Я. Розумний), „роздоріжжя" (Д. Маркусь) та „кризу" (І. Винницький) української діяспори в Канаді і ЗСА, про загальне збайдужіння громади і втрату цілі існування; про низьку якість громадських організаційних надбудов (Х. Ісаїв, А. Лозинський); про брак професійних критеріїв у виборі проводу; брак відповідної зовнішньої репрезентації збоку центральних організацій; про відсутність політично і громадсько виробленої інтеліґенції та проводу. Говорилося про динамічний розвиток значно менших етнічних груп, що сьогодні будують багатомільйонні культурні центри, і порівнювалось їх з оспалістю української групи (Я. Розумний).

Зауважується брак професійности в церковному житті, яке щораз більше поринає у вузькопарохіяльну діяльність. Церковний провід робить принципові помилки в зовнішніх церковних стосунках та в репрезентації, його теологічний і духовний рівень спадає. Також реферувалося новий феномен у церковному житті — „аполітичність" священиків найновішої еміґрації з України, їх обмежену теологічну підготову та громадську поставу.

Ось лише декілька свідчень спаду культурно-мистецького життя в останніх роках: самоліквідація діяспорного об'єднання письменників „Слово", припинення літературного місячника „Нові дні" в Торонто, самоліквідація Інституту ім. М. Шашкевича і неперіодичної „Шашкевичіяни" у Вінніпезі; редукція україномовного щоденника „Свобода" на тижневик, драстичний спад і ліквідація театрального життя (Я. Розумний, Р. Сербин).

Дискутовано також найбільшу провину діяспори — цілковите занедбання шкільництва, яке сьогодні або зведене до дуже низького рівня, або вже заникло. Вказувалось на вину діяспори, яка не вміла піднестись понад свою зрізничкованість. Мовляв, замість організування низькостандартних шкіл у домівках кожної організації, під кожною церквою, треба було їх об'єднувати й передавати в руки професійним учителям; треба було давати їм сучасне обладнання і ставити тривкі підвалини під завтрішню діяспору, давати їм добірні підручники й сучасне устаткування (Я. Розумний, О. Лужницький, Є. Рослицький).

Спадає продуктивність наукових інституцій, які повністю залежні від фінансової підтримки громади (за винятком НТШ Америки, яке зуміло створити собі добру фінансову базу і навіть надавати допомогу для НТШ у Львові). Ще діють, завдяки урядовій фінансовій допомозі та підтримці меценатів, інститути при Гарвардському, Іллинойському (в Урбана-Шампейн), Альбертському, Торонтському й Оттавському університетах та при Університеті св. Павла в Оттаві. Деякі з них активні в дослідах і публікаціях, інші — в авдиторному навчанні та влаштуванні наукових конференцій, присвячених Україні (Я. Розумний, Л. Рудницький, О. Сидоренко, Л. Винар, Т. Закидальський, Д. Штогрин).

З молодечих організацій діяспори активними залишились тільки Пласт, Спілка Української Молоді та Об'єднання Української Демократичної Молоді, які діють або завдяки якості своєї програми і постійним спробам адаптації виховної системи до потреб молоді, або ентузіязмові та організованості проводу матірної організації й виховників. Всі інші молодечі організації перестали бути діяльними або є на дорозі до зникнення, а їхнє майбутнє тісно пов'язане із життєздатністю організацій, при яких вони існують.

Друга категорія — це доповіді й

(Закінчення на стор. 15)

ЛІТЕРАТУРА

ЛИЦАР УКРАЇНСЬКОЇ ІДЕЇ – ІВАН НЕЧУЙ-ЛЕВИЦЬКИЙ

Історія української літератури, особливо XIX ст., потребує нині принципово нового осмислення, нових акцентів, звільнення від фальшивих ідеологічних стереотипів. Навчальні програми, підручники ще й сьогодні далекі від об'єктивної інтерпретації творчости українських письменників-клясиків, подають її однобоко, нерідко тенденційно. І досі поза увагою укладачів програм та авторів підручників залишаються визначніші твори, зокрема ті, де домінуючою є національна ідея. Грубі викривлення, вульгарно-соціологічні і політичні звинувачення, „розташовування" письменників по різних ідейних „таборах" (типу „революційний" та „буржуазно-націоналістичний" тощо) тепер наче й прибрали з підручників та програм, але змовчування істотних моментів залишилося.

Прикладом тому є творчість І. Нечуя-Левицького, 160-річчя якого відзначаємо у листопаді 1998 року. Очевидним є факт, що прізвище цього унікального, багатогранного культурного діяча викликає у багатьох асоціяції лише з „Кайдашевою сім'єю" та „Миколою Джерею", бо тими творами упродовж десятиліть обмежували знання учнів та й студентів-філологів про І. Левицького (Нечуя). У численних монографіях та статтях совєтського періоду бракувало правди, об'єктивних оцінок, натомість читача переконували у „націоналістичних збоченнях" і т. ін. А дві важливі теми у творчості Нечуя-Левицького — тему інтеліґенції та історичну — просто обходили або подавали викривлено. У висліді Нечуй-Левицький поставав письменником переважно селянської теми, побутописцем, сатириком-викривачем духовних осіб, релігії тощо.

Час змінювати ситуацію, час наближувати читача до того І. Нечуя-Левицького, яким він був насправді.

Саме ця обставина й зумовила появу праці Інни Приходько „Українська ідея у творчості І. Нечуя-Левицького", яка щойно побачила світ у львівському видавництві „Каменяр". Інна Приходько є автором книжок „Творчі портрети українських письменників XIX—XX століть" (видання перше — 1993, видання друге — 1997), „Українські клясики без фальсифікацій" (1997). Як зазначено в анотації нової книжки, в центрі уваги автора нарису — „послідовне й безкомпромісне українство І. Нечуя-Левицького, його виступи проти насильницького „обрусєнія" народів Російської імперії". Авторка пропонує цілком нові інтерпретації публіцистичного доробку і тонку естетичну аналізу художньої спадщини письменника, а також текстологічні порівняння спотворених цензурою та практично недоступних сучасному читачеві першодруків. Дослідниця адресує свою працю вчителям, студентам-філологам, учням-старшоклясникам та широкому загалові. Особливу увагу вона відділяє творам, котрі поволі „пробиваються" до шкільних програм („Хмари", „Князь Ієремія Вишневецький", „Гетьман Іван Виговський"), разом з тим створюючи багатогранний портрет І. Нечуя-Левицького — людський, політичний, творчий.

У своїх спостереженнях і висновках Інна Приходько великою мірою спирається на „Життєпись Івана Левицького (Нечуя), написану ним самим", епістолярій, спогади сучасників, особливо, коли йдеться про формування І. Левицького як українця-патріота, про національно-патріотичну родинну атмосферу, про батька-священика, який правив у церкві українською мовою — всупереч вимогам від Синоду Російської Православної Церкви. Чимало біографічних моментів засвідчують, що політика „обрусєнія" пройшли через особисту долю Левицького: під час його навчання у духовних закладах, де карали фізично (різками), принижували морально (начіплюванням на шию табличок „№4а", висміюваннями) за вживання навіть у побуті українських слів; під час його вчителювання (а воно тривало понад двадцять років, і географія його була широкою — Полтавщина, Підляссся, Кишинів), коли мимоволі й сам опинявся у ролі русифікатора польських та українських дітей, хоч і намагався знешкоджувати власну працю викладача „російської словесности". Велика ерудиція у різних галузях, обізнаність із світовою культурою, тонкий аналітичний розум — все це знайшло вияв у яскравій публіцистиці І. Нечуя-Левицького, якій Інна Приходько відводить спеціяльний розділ. Дослідниця ориґінально аналізує такі виступи І. Нечуя-Левицького, як „Органи російських партій", „Сьогочасне літературне прямування" (авторська назва — „Непотрібність великоруської літератури для України і для Слов'янщини"), „Російська народна школа на Україні", „Українство на літературних позвах з Московщиною",допомагаючи читачеві побачити, як ідейно-естетичне кредо І. Нечуя-Левицького віддзеркалюється у його художніх творах, у яких гостро поставлено національне питання.

„Малюючи буття свого народу, — пише Інна Приходько, — письменник запрошує читача замислитись над кардинальними загальнолюдськими проблемами і водночас постійно вводить його у трагічне дійство, у свою постійну тривогу: що буде з українцями, чи збережуть вони свій національний дух, чи матимуть гідне місце у цьому світі" (с. 17).

Новизна дослідницького підходу до творчости Нечуя-Левицького полягає в тому, на нашу думку, що від найпершого твору письменника, повісті „Дві московки", і через усі наступні простежено рух стрижневої ідеї: денаціоналізація українця неминуче поєднується з моральним падінням, деморалізацією; відречення від свого, національного веде до руйнування етичного кодексу, моралі. Думка про тяглість, непрощенність гріха національної зради центральним нервом проходить через більшість творів І. Нечуя-Левицького — такого висновку обґрунтовано доходить авторка нарису.

Пропонує вона і нестереотипне прочитання хрестоматійних повістей „Кайдашева сім'я" та „Микола Джеря", запрошуючи замислитись над моральними, „вічними" проблемами в них, над малюнком „стану людської душі", яка борсається на цьому світі, „тонучи у дисгармонії асвого земного існування", над тим, як письменник іронічно нагадує нам про суєтність земних „проблем", над тим, що кожна людська душа є грішною і праведною, дрібною і поетичною, злою і нещасною. Замислитись і над тим, „як тонко вмонтовує автор у структуру повістей етнопедагогічні проблеми...,сумує з приводу того, що розмиваються, руйнуються вивірені віками принципи етичного кодексу українця..." (с. 39). А може, зі занепокоєнням запитує Інна Приходько, „Кайдашева сім'я" — „то плач Нечуя-Левицького над знищенням морально-етичних норм, основ народного буття? (с. 39). Герої Нечуя-Левицького, „діти України", постають під його пером дуже різними, „автор ніби аж сам дивується, звідки стільки краси і потворности, звідки стільки здеформованих душ..." (с. 39). Пише про це у різних жанрах (подорожній нарис-оповідання, казка, пародія, дилогія-оповідання, повість, роман), на різному життєвому матеріялі (буття духовенства, бурлаків, артистичного середовища, збіднілих шляхтичів, міських люмпенів, вчительства, чиновників, медиків і т. д. — охоплено практично усі суспільні верстви, численні грані українського життя XIX та попередніх століть, зокрема, козацької доби. Все оце аналізує Інна Приходько у широкому суспільно-історичному контексті, відокремлюючи і підкреслюючи драматичні для України реалії, антиукраїнські акції царського уряду Росії, політику зросійщення, що була виявом неприхованого лінгвоциду як складової етноциду.

Особливо ґрунтовно розглянуто романи Нечуя-Левицького про інтеліґенцію, зокрема „програмовий" роман „Хмари", у якому сконцентровано його концептуальні погляди і найповніше утверджується українську національну ідею. Читачеві, насамперед вчителеві, Інна Приходько пропонує широкий матеріял для коментованого читання роману, подаючи розлогі довідки до „зашифрованих" епізодів та історичних натяків, яких не завжди знайде вчитель у нинішніх енциклопедичних виданнях (наприклад, про українські громади 60-70-их років XIX ст.; про петербурзький журнал „Основа"; про заборону друку українського перекладу Євангелія, здійсненого П. Морачевським; про недільні школи в Україні початку 60-их рр. XIX ст., діяльності яких сприяв М. Пирогов і т. ін.).

Інна Приходько неординарно бачить творчу, дуже цілісну натуру І. Нечуя-Левицького, його послідовне українство, його вишуканий естетичний смак (у книжці подано чудову аналізу своєрідного художнього нарису Нечуя-Левицького „В концерті"). Отже, є всі підтави говорити про успішну спробу створення творчого портрету І. Нечуя-Левицького.

Поліграфічні прорахунки, недогляди редакційно-коректорського характеру необхідно врахувати при майбутньому повторному виданні цієї цінної праці, оскільки невеликий її тираж (1,500 примірників) навряд чи задовольнить попит на цю потрібну сьогодні книжку. Вона вже знайшла своїх читачів в Україні, сподіємося, що знайде і в діяспорі.

Хто бажає придбати книжку Інни Приходько „Українська ідея у творчості І. Нечуя-Левицького", можуть звертатись до авторки за адресою: Інна Приходько, вулиця Широка, ч. 94, помешкання 79, місто Львів, 290052, Україна. Вартість книжки летунською поштою разом з пересилкою — 3 дол.

Дмитро Пожоджук,
с. Космач, Гуцульщина

КУЛЬТУРА

ПОДВИГ ДИРИҐЕНТА З ДІЯСПОРИ

Роман Савицький, мол.

Маестро Євген О. Садовський

Музики діяспори нечасто компонували автобіографії. А спогади визначних дириґентів (О. Кошиць, Л. Туркевич) дійшли до читача вже в час постійного спочинку їхніх батут...

З ранніх 1950-их років у стейті Огайо діяв філіял Українського Музичного Інституту, в якому працювали відомі музичні постаті нашого часу. Теж на терені Огайо вирізнявся многогранний дириґент, композитор, співак і педагог Євген Орест Садовський, недавній Лавреат Конкурсу хорових творів (1996-97), проведений Всеукраїнською музичною спілкою, при співучасті відомого дириґента А. Авдієвського — голови жюрі.

Маестро Садовський прийшов у життя в 1913 році в с. Ріпнів на Львівщині. Після набуття основної освіти, з 1933 року працював актором в театрах І. Тобілевича, Й. Стадника та ін. З 1945 року — організатор та керівник чоловічих хорів в Австрії, згодом у ЗСА. Написав близько 70 світських і церковних творів, деякі з яких ввійшли вже в музичне русло України.

Цей багатий на події творчий шлях можна зміряти у нововиданій автобіографії п. з. „Життя і творчість Євгена Ореста Садовського" (Львів-Інсбрук-Клівленд-Парма, 1933-1996), накладом автора, 152 ст. Книжка-альбом — у чепурній м'якій обгортці, щедро ілюстрована та зареєстрована в Конґресовій Бібліотеці, згідно із американськими букіністичними принципами. Чіткий комп'ютерний набір Віри Юрків, а цілість — під наглядом автора. Вступна стаття — „імпріматур" Владики Роберта Москаля.

Це відверта книжка про нашу співучість. Українська душа легко, навіть стихійно виявляється у співі. Автор і сам виказує легкий, природний письменницький талант, малюючи музичну історію та її дієвих осіб. І відразу у перших тактах автобіографії — фото з батька, о. Івана, який в далекім 1913-ім прислухується до нового звуку цивілізації, до ґрамофону, чим і призвичаює родину до виховної ролі тієї, тоді нової, техніки. Платівка крутиться, а час маршує етапами життя: гімназія, вакації, театр, товариство, та постійне музикування під акомпаньямент пригод та нелегких буднів.

Інформативно-розважальний характер розповіді ще більш оживлює поодинокі розділи книжки. Особливо цінними виступають репродукції концертових програмок, як теж вирізок вельми похвальних рецензій німецьких та австрійських критиків. Тут і там авторський об'єктив спиняється на непересічних світилах — „зірках": ось містерійний маґнетизм піяніста-віртуоза Караліса доводить публіку до екстази, а там, ще вище, абсолютний слух та незмінна „харизма" дириґента „Льоня" Туркевича, якого дехто ще й нині пригадує як „вкраїнського Фуртвенглера".

Одне з центральних вогнищ-світил книжки — реляції кількох зібраних авторів про музичні вершини капелі „Ватра" — чи не найкращого нашого хору тодішньої Західньої Европи.

На сторінках-екранах пробігають кадри з різних міст: европейські Інсбрук та Женева замінюються, мов фільмовим „напливом", на Ню Йорк та Клівленд. Цьому останньому осередку діяспори автор присвятив половину свого життя, своїх стремлінь, своєї книжки. Власне у Клівленді Є. Садовський застосовує ввесь досвід схоплений „на гарячому" із горнила „Ватри". У цьому ж місті пливла широко праця й спів хору „Дніпро", у чоловічому, жіночому та мішаному складах. Пливла не крізь роки, а крізь десятиліття до умів та сердець людей, своїх та чужих. Десятки творів, сотні виступів, десятки тисяч годин праці, проб, переживань, хвилювань, ще й в товаристві підступної треми... Проте, й публіки та усміхів вже незлічити; всі закарбовані в часі й просторі, якому новочасне ім'я „шоу бизнес" не вистарчить...

Рецензії? Їх теж без числа. „Слухаючи хор, маєш враження, що чуєш симфонію", — вважав захоплений В. Л. Гарнетт, професор Кент Стейт університету. Йому в різний час вторували Іван Ковалів, Антін Рудницький (до речі, обидва були дириґентами і критиками).

Прожектор-перо автора кидає яскраве світло на вернісаж сучасности. Тут справжнє свято: бенкети, балі, телевізія — всюди „Дніпро" при світлі рампи. Наш дириґент та його „інструмент" звучить на ЕКСПО '67 в Монтреалі, як теж на величавому відкритті пам'ятника Т. Шевченкові в столиці ЗСА. Тривалий струмок „Дніпра" вказує напрям на справжній подвиг дириґента й музичного діяча діяспори, якому аплодують прокламаціями видатні постаті, між ними — посадник міста Клівленду, достойний Джордж Войнович, та патріярх української музики, маестро Микола Колесса. До них приєднується „від всіх найвищих вищий", Патріярх Йосиф Сліпий...

Апотеозом книжки та мрії її автора є поїздка в Україну, нарешті нашу і свою, та повернення туди життєвого доробку та творчости Є. Садовського. А „на десер" — дрібні-докладні списки: 1) країн, де проходила кар'єра, 2) власної творчости, 3) акомпаньяторів хору „Дніпро". Книжка ця є не лише індексом однієї творчої людини, а теж показником всіх музик, які перебували в межах зацікавлення цього дириґента діяспори.

Замовлення разом із 15 дол. (амер. — включає пересилку) можна надсилати на адресу:

Mr. Eugene Sadowsky, 2222 Lincoln Ave., Cleveland, OH 44134-1521 USA.

Збірки марок А.-Д. Сольчаника є темою цікавих статтей

Андрій-Даріян Сольчаник добре відомий читачам „Свободи", як взагалі українській громаді в ЗСА, як найкращий філателіст і збирач марок з українською тематикою. Не диво, отже, що Союз українських філателістів і нумізматиків встановив щорічну відзнаку ім. А.-Д. Сольчаника за колекції з української тематики.

Сам неперевершений колекціонер помістив у двох числах американського квартальника мистецької філателії вичерпні статті на тему архітектурних скарбів Львова зображених на поштових марках, з численними відбитками коверт, марок, і точними історичними даними про усі більші архітектурні скарби нашого Львова.

У журналі „Пошта і філателія України" з 1997 року знаходимо статтю А.-Д. Сольчаника п. н. „Рання історія України у поштових випусках", зачинаючи від тих марок, що присвячені Трипільській культурі. Стаття закінчується бібліографією, а вступну статтю про М. Сольчаника написав Валерій Чередниченко, із світлиною нашого колекціонера. Маємо ще один доказ цінности збірки марок А. Сольчаника і його вкладу у розвиток української філателії.

О-КА

Появилася автобібліографія М. Тарнавської

Автобібліографія відомої письменниці і бібліографа Марти Тарнавської — це вийняткове на нашому книжковому ринку видання, яке не може не викликати захоплення, якщо взяти під увагу величезну працю, що її виконала авторка. На 245 сторінках дбайливо виданої збірки знаходимо повну документацію п'ятдесяти років життя і творчости М. Тарнавської, з особливо цікавим для кожного читача кінцевим відділом — документальних чорно-білих світлин з життя авторки, з відповідними поясненнями.

У збірці знаходимо реєстр з анотаціями 581 друкованих літературних, журналістичних і бібліографічних праць Марти Тарнавської, від травня 1946 до кінця 1996 року, а також анотований реєстр 241 рецензій та інших відгуків на її публікації. Точна бібліографія буде цікавою і корисною для дослідників життя української діяспори в ЗСА, бо дає ключ до різноманітних подій, зокрема до україномовних видань, що їх рецензувала впродовж довгих років М. Тарнавська. Автобіографічний літопис у стислій формі подає, рік за роком, найважливіші події з життя авторки.

Книжка розпочинається вступом, в якому з'ясовані засяг і обмеження автобібліографії, покажчики заголовків та іменно-предметний.

Збірку можна замовити у Видавництві „Мости" за ціну 30 дол., додаючи 3 дол. на пересилку. Писати на адресу:

Mosty, 6509 Lawnton Avenue, Philadelphia, Pa., 19126-3745.

О.Кузьмович

Помер композитор А. Шніттке

ГАМБУРҐ. — Тут, у місцевій лікарні, помер на 63-му році життя популярний композитор Альфред Шніттке. Він походив з німецького роду, його дитинство і юні літа проминули в німецькій колонії над Волгою, що творила автономну частину в рамках СССР.

Закінчив музичну консерваторію в Москві, відтак був одним з її професорів. Композиторську діяльність розпочав музикою до численних фільмів, та невдовзі перейшов до серйозної музики, і вже в 1968 році скомпонував Другий скрипковий концерт. Скоро А. Шніттке здобув широку популярність як композитор. Зокрема його твори залюбки виконували музиканти, які виїхали на Захід з СССР. Багато із його творів мали характер експериментальних та доволі „відважних". Найбільш відомі з них — Соната для чельо, Соната для скрипки і камерної оркестри. Прем'єра його першої опери „Життя з ідіотом" відбулася в Голляндії під дириґентурою Мстислава Ростроповича і була створена як музична сатира на совєтські обставини життя.

Твори А. Шніттке виконували українські музики, що переїхали на Захід, зокрема Олег Криса, Микола Сук, Олександер Слободяник та інші. Вони спопуляризували творчість А. Шніттке серед українських любителів модерної музики.

Приїзд учасників зустрічі до Вінніпеґу.

Реєстрація учасників ЮМПЗ '98.

Таборовики пакують харчі в дорогу.

Різними шляхами — до спільної мети

ВІННІПЕҐ, Ман. — Це гасло Ювілейної Міжкрайової Пластової Зустрічі 1998 року, що відбувалася від середи, 29-го липня, до суботи, 9-го серпня, в Манітобі, Канада, і була присвячена 50-річчю Пласту в Канаді, започаткованого у Вінніпеґу 1948 року та 85-річчю Пластової Організації.

Бо й справді, різними шляхами з усіх кінців Канади та ЗСА, з України, Аргентини, Німеччини, Польщі, Словаччини і Франції понад 700 осіб пластової братії зібралися у цій степовій провінції, щоб спільно відзначити ці важливі події в житті Пласту. Голова Організаційної Комісії ЮМПЗ '98 пл. сен. Софія Качор ось як висловилась про 50-річчя Пласту в Канаді: „Зустрічаємося в Манітобі, де безкрає небо зливається зі землею, де земля покрита родючим чорноземом. На цьому родючому ґрунті посіяно пластову ідею в 1948 році, і з цього зерна наспіли жнива двох поколінь, росте й розвивається третє".

На зустрічі були присутні: Начальний Пластун, пл. сен. Любомир Романків, голова Головної Пластової Булави, пл. сен. Людмила Дармограй і голова Крайової Пластової Старшини в ЗСА пл. сен. Борис Павлюк.

Програма ЮМПЗ '98 складалася з двох етапів. Перший етап, від 29-го липня до 5-го серпня, — це таборування юнацтва у семи різнорідних таборах, поділених за пластовими ступенями, починаючи від постійного табору прихильників і прихильниць з денними мандрівками по трасах провінційного парку Спрус Вудс і ескурсією на Канадський Український Фестиваль у Давфині. Постійний табір учасників і учасниць у Верміллійон Рівер, біля національного парку Райдінґ Мавтен, з денними прогульками пішки та на роверах. Чотири табори розвідувачів і розвідувачок, три — це табори мандрівок канойками по трасах провінційного парку Вайтшелл, околиці прудких рік, прозорих озер, гранітних скель та соснових лісів, а четвертий — це табір мандрівний, постійної мандрівки по Мантаріо Трейл, уздовж границі між провінціями Манітобою і Онтаріо. Табір скобів і вірлиць у провінційному парку Нопімінґ — це табір постійної мандрівки на канойках.

Другий етап, від 5-го до 9-го серпня, — це приїзд юнацтва з таборів першого етапу та розтаборення у провінційному парку Бирдс Гилл, що положений 16 кілометрів на північнийсхід від манітобської столиці Вінніпеґу. Тут, на площі цього провінційного парку, відбувалися всі святочні церемоніяли: відкриття ЮМПЗ '98 в середу, 5-го серпня, Соборний Молебень у суботу, 8-го серпня, Ювілейна ватра того ж вечора, закриття ЮМПЗ '98 неділя, 9-го серпня. Крім того, учасники з ЮМПЗ '98 впродовж другого етапу відбули екскурсії по Вінніпеґу та перегони на китайських човнах у четвер, 6-го серпня, а тереновий змаг, спортові ігри, лисячий біг — у п'ятницю, 7-го серпня.

Провід ЮМПЗ '98: Комендант - пл. сен. С. Качор, заступники коментанта - пл. сен. Володимир Луців, голова Крайової Пластової Старшини в Канаді та пл. сен. Стефан Корбутяк, бунчужна - ст. пл. Ярина Ференцевич, писар - ст. пл. Орест Денека.

Коменданти таборів Уладу Пластового юнацтва: Табору прихильників і прихильниць - пл. сен Ангелина Решітник, табору учасників і учасниць - пл. сен. Марта і пл. сен. Юрій Кузьмовичі, таборів розвідувачів і розвідувачок - пл. сен. Михайло Ганч, пл. сен. Тарас Сілецький, пл. сен. Ірина Стадник, пл. сен. Всеволод Гнатчук, табору скобів і вірлиць - пл. сен. Андрій Ганкевич, табору Уладу Старшого Пластунства - ст. пл. Оксана Горіх, табору Уладу Пластового Сеніорату - пл. сен. Леонід Терпляк.

Світлини Організаційної комісії ЮМПЗ '98 і ст.пл. Т. Ференцевича.

Учасники табору Уладу Старшого Пластунства.

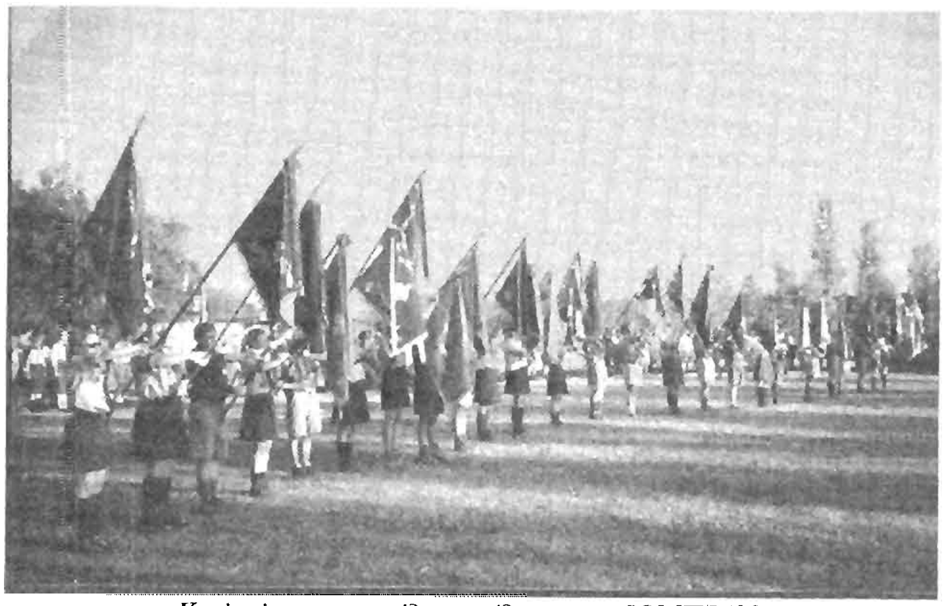
Канадські сеніори при ватрі.

Учасники табору прихильників.

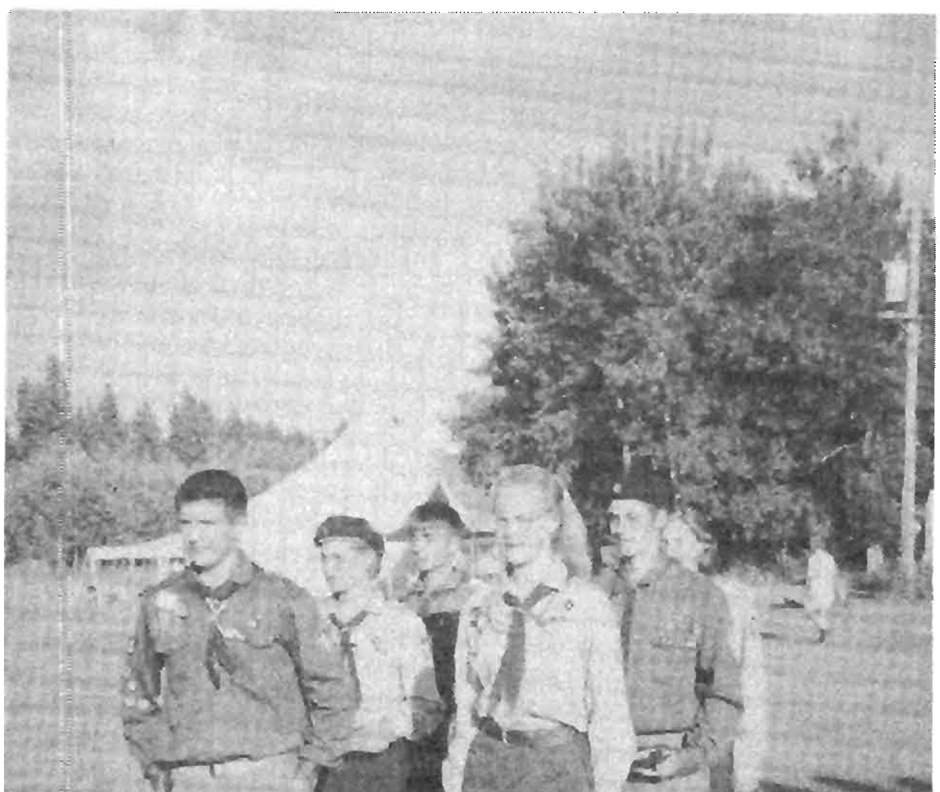
Провід Пласту на ЮМПЗ '98. Зліва: пл. сен. Людмила Дармограй, голова Головної Пластової Булави, Начальний пл. сен. Любомир Романків і голова КПС в ЗСА пл. сен. Борис Павлюк.

Курінні прапори під час відкриття ЮМПЗ '98.

Учасники табору скобів і вірлиць.

Хорунжі національних прапорів Канади і України на відкритті ЮМПЗ '98. Перша колона зліва): пл. скоб Андрій Олесницький, пл. вірлиця Ліса Мілянич, пл. скоб Адріян Березовський. Друга колона: пл. вірлиця Тамара Геймур, пл. скоб Андрій Кордуба, пл. вірлиця Анет Поливка.

Початок дефіляди. Зліва: комендантка ЮМПЗ '98 пл.сен. Софія Качор, бунчужна ст. пл. Ярина Ференцевич, господар і голова КПС в Канаді пл. сен. Володимир Луців.

Людина...

(Закінчення зі стор. 1)

1920 року, маючи 34 роки життя. Я віднайшов його родину, що належала до зганьбленого, цькованого, а тоді знищеного українського дворянства, і їхній відхід у кращі світи означав для України утворення протиприродного, хворого суспільства.

Це було останнє дореволюційне покоління — людей, що скінчили гімназію, одержали освіту, зформувалися ще в „добрі старі часи". Вони несли в собі те суттєве, без чого неможливий зв'язок часів, без чого життя прісне й неістотне. Кожна бабуся свято зберігала якісь заповітні фотографії, давні листи, всі ті ілюзорні атрибути, що були для них у стократ реальніші за нове довкілля. Відтак вони почали вимирати. Реліквії їхньої молодости опинилися на смітнику. Пройшло ще трохи часу, і тепер тільки кола на воді показують, де вони колись існували.

Оцей науковий і життєвий досвід у дев'ятдесяті роки відкрив мені на еміґрації споріднене явище — виразне, але досі ніби не примічене. Його не обговорюють. Про нього не пишуть у газетах.

— Ви хочете сказати, що тут є аналогія?

— Так, змінюються покоління! Відходять повагом, а здебільшого вже відійшли на еміґрації люди, що зформувались як особистості у краї — представники третьої, тим більше другої еміґрації. Навіть за цей короткий проміжок часу, що я почав сюди наїжджати, встигли відійти деякі з нових „американських" знайомих, з якими доля звела. Про кожного можна й треба розповісти. Мої побіжні нотатки, спостереження уже складають яскраву контрасну картину. Зараз тут ще забагато емоцій, але з часом — буде що почитати!

Старші люди переобтяжені споминами, яким немає ціни. Інформації їхні неповторні, бо відповідні архіви в Україні пофальшовано чи й понищено. І так само кожен із українців досі ревно зберігає якісь старі фотаграфії, листи, документи, те, що тепер так легко їде до ґарбіджу. Діяльности таких осередків, як Український документаційний центр у Торонто, ціни немає. Які коштовні фотопортрети, що їх робить у чікаґській околиці Орися Антонович! Як багато відеокасет у Іринея Юрчука! На жаль, це не робиться систематично.

Добре, що багато людей записали й навіть видали свої спомини самі. Я зібрав уже дві полиці еміґраційних спогадів, і серед них є справжні перлини. Але треба визнати, що американсько-українським науковим осередкам (той самий Гарвард) якось байдуже до живих людей. Молоді люди замало цікавляться історією своїх родів. Як здивувалися мої слухачі на ґрадуації у філядельфійській суботній школі, коли я сказав їм, що у тій же таки Філядельфії живе людина, чий родовід я можу без напруження довести до героїв Крут (конкретно — Володимира Шульгина) і далі — до... українських гетьманів!

— Сумні речі ви говорите. Але, пане докторе, чи брали ви участь у конференції в Урбані-Шампейн? Там якраз аналізували становище, в якому перебуває діяспора.

— Так, я знову побував в Урбані-Шампейн. Проф. Д. Штогрин запропонував мені виступити з міркуваннями „Українська еміґрація очима київського історика". Усі дні конференції були надзвичайно цікаві. Здається, громада дійшла до якоїсь критичної точки. Змінились покоління, Україна одержала незалежність. Перед багатьма стало питання — як жити далі?

Я переконаний, що та точка, зіпершися на яку, можна підняти всю еміґрацію, — це еміґраційна культурна спадщина. Але просто приголомшує, як мало студіювали еміґранти свою власну історію. Навіть про Маяковського чи Трубецького писали, а численні власні архіви лежать невивчені й навіть нечитані.

Свого часу українська політична еміґрація відіграла величезну роль. Якби не „Енциклопедія українознавства" Кубійовича, більшовики б ніколи не дозволили УРЕ. Якби не серія народних пісень З. Лиська, — ми не мали б томів Інституту мистецтвознавства, фолкльору й етнографії. Якби не „Свята Софія" Повстенка, ми б не одержали альбома Логвина.

Перераховуючи все, що лежить на еміґраційному конті, можна довго. І все це буде правда. Але жоден список не дасть відповіді на питання: скільки ж зроблено — мало чи багато? Щоб це з'ясувати, можна йти двома шляхами. Можна взяти старі публікації про завдання еміґрації й подивитися — виконано ці завдання чи ні? З другого боку, можна зіставити досягнення наші з тим, що зробили еміґрації інші. Скажімо, яка кількісно російська еміґрація і яка наша? А тоді можна подивитися — скільки вони зробили, навіть без останньої жидівської хвилі, без зливи їхньої щоденної преси, і скільки зробили українці?

Тепер іде підготова до видання „Енциклопедії діяспори". Це видання, я вважаю, запізнилось рівно на покоління, але добре, що над ним працюють! Але в росіян є кілька біобібліографічних словників їхніх авторів, покажчики окремих сховищ. У нас же не тільки нічого подібного немає, але в нас така робота засаднично неможлива, бо не опрацьовано підступів до неї. Всі чудово знають, що повоєнна періодика уся псевдонімна. Без довідника все це мертве. Воно й лежить без руху, не вивчається. Ще в 60-их роках один чоловік похвалявся, що склав словника псевдонімів. Де цей словник? Давно складено покажчика до „Сучасности" за 30 років, — де той покажчик? Індекс „Свободи", як відомо, зупинено на четвертому томі.

— Здається, Ви можете затруднити цілий інститут?

— Аби гроші. На конференції в Урбана-Шампейн прозвучала дуже перспективна думка про те, що необхідно створити наукову координаційну раду, яка пов'язала б численних професорів і докторів західньої півкулі, численні наукові інституції. Бо яка часткова структура, від чийого імені може висунути еміґраційного письменника на Нобелівську нагороду? Хто може виступати від імені українського наукового світу? В Урбані зарекордовано вже десяток конференцій, зібрано величезний матеріял, але його не видається, а складається у бібліотеці. То хто скаже нашим професорам: „Дайте комусь молодому тему маґістерки „Проблеми української історії на конференціях в Урбані". Або: „От лежить колосальний архів Євгена Маланюка. Посадіть же розумну дівчину, хай готує докторат. Маланюк може дати матеріял для десяти докторатів!"

У американців є лідери, які показують напрямні. Наука рухається, іде певним курсом. А в українців? Послухали люди й тихенько... пороз'їжджались. Хто у понеділок, хто в неділю, а хто й у суботу. Правда, прийняли заяву з приводу переходу „Свободи" на тижневик. Від чийого імені? Від імені „присутних на конференції"...

— Отже, знову проблема лідерства?

— Так, це найболючіша проблема сьогодення — в Україні, і тут. Загалом українська еміґрація міцно входить у середню клясу американського суспільства. Але, здається, що українська громада має неповну структуру. Вона без вершечка. Провід в українській еміґрації могли б узяти українські мільйонери, створивши на перший раз свій клюб. Де ви, українські мільйонери?

ЯК ВИЖИТИ?...

(Закінчення зі стор. 9)

дискусії „круглих столів", що обговорювали різні аспекти допомоги діяспори Україні: медичної (В. Селезінка), допомоги дітям Чорнобиля (А. Кузьма, стосунки діяспори з Україною (В. Ісаїв, В. Маркусь, Ю. Щербак, Д. Штогрин, Р. Цяпало, О. Воловина, М. Куропась, В. Стойко, М. Винницький і ін.). В цю категорію було включено „круглий стіл", присвячений темі: західня українська діяспора очима вчених з України, що тепер перебувають у ЗСА на стипендіях Фулбрайта (С. Білокінь, А. Чумаченко, В. Чумаченко, Т. Гриценко).

Третя група, головно дискусія „круглих столів", була присвячена найновішій еміґрації з України, яка нараховує вже стільки, скільки українців прибуло на північноамериканський континент після Другої світової війни, або й більше, бо багато з них перебуває тут нелеґально і їх в офіційних підрахунках нема. Дискусія навколо цієї „четвертої хвилі" викликала багато контроверсій щодо їх неанґажованости в житті діяспори, мотивів еміґрації з незалежної України та їхньої „аполітичности".

Були також доповіді на окремі діяспорні теми — про діяльність українських лікарів в академічному і професійному житті (Я. Барвінський, П. Джуль, М. Грицеляк), англомовні публікації з української літератури (М. Тарнавська), жіночі організації Америки (А. Кравчук, Р. Лозинська, Н. Пазуняк, І. Чабан), діяспорну літературу (Б. Бойчук, М. Ревакович, Т. Девдюк), театр (І. Чолган), музику (Л. Жук, Т. Булат), Українську Православну Церкву в ЗСА (О. Хомчук), теперішню українську мову (С. Караванський), шкільництво (І. Винницька, Є. Федоренко) та музейництво (Ю. Грицеляк).

Ключеву доповідь про значення західньої діяспори для України в часі совєтської окупації і після проголошення її самостійности прочитав Юрій Щербак, амбасадор України у ЗСА. Доповідач зокрема підкреслив важливість зв'язків з Україною в ділянці наукових дослідів та академічної співпраці.

В рамках конференції відбувся літературний вечір Богдана Рубчака, з біографічною сильветкою поета (Б. Бойчук), доповіддю про поезію Б. Рубчака (Я. Розумний) та читанням поезій (Х. Сохоцька і поет). Була теж презентація спогадів Романа Петренка, колишнього члена УПА, — „За Україну, за її волю", зі вступним словом (Н. Караванська) і читанням уривків спогадів (Г. Дидик-Петренко).

Ця чотириденна конференція, на яку прибуло понад 100 учасників, заторкнула пекуче питання майбутнього західньої української діяспори, яка сьогодні знайшлася в кризовій стадії свого існування. Дотепер вона існувала на політичному стимулі боротьби за незалежність українського народу, а коли ця мета перестала бути актуальною, віз діяспори почав зупинятися. Це сталося несподівано, як і несподівано прийшла незалежність України. Дехто ще не зовсім усвідомив ситуацію, і тут, і там, але одне є певне — там енерґія знайдеться, щоб вийти з економічної й політичної та інших криз, але тут, у діяспорі, ніхто не розв'яже вузла, якщо вона сама цього не зробить.

Тому треба про ці речі голосно говорити з трибун конґресів, на засіданнях і зборах організацій та в приватних розмовах. Діспора мусить усвідомити собі свій стан і діяти, якщо вона хоче жити і в наступному тисячолітті. Вона мусить вивчати себе, свої сили і слабості. З цією метою на конференції, при УНДПрограмі, створився Інститут Дослідів Української Діяспори.

Д-р Дмитро Штогрин

Попрощали у Божу...

(Закінчення зі стор. 3)

консул Богдан Яременко і віцеконсул Сергій Іванчук.

Після Панахиди прощав покійного Миколу його довголітній співробітник і близький товариш у справі визвольної боротьби, д-р Мирослав Прокоп, який накреслив виразну силюетку Миколи, звернувши увагу на важливіші події його винняткового життя. Євген Стахів прощав покійного від УГВР, підреслюючи його політичну працю на зовнішньополітичному відтинку. Ніна Самокішин прощала в імені Політичної Ради ОУНз, відзначаючи плідну працю Миколи Лебедя у формуванні і розбудові кадрів ОУН. Автор цих рядків (М. Галів) прощав покійного як довголітнього члена Українського Патріярхального Товариства і автора журналу „Патріярхат", а також від себе особисто як приятеля і однодумця. Останнім на цьому поминальному вечорі прощав Петро Содоль від пластового куреня „Лісові Чорти", якого покійний був членом ще в Україні. Цей поминальний вечір з Панахидою закінчено пластовою піснею „Ніч вже іде..."

У суботу, 25-го липня, у церкві св. Юра, у Ню Йорку, о. Пащак, ЧСВВ, відправив заупокійну Службу Божу і виголосив зворушливу проповідь, присвячену М. Лебедеві.

Тлінні останки похоронено на православному цвинтарі св. Андрія у Бавнд Бруку. Над могилою покійного Миколи прощальне слово виголосив від імені вояків УПА, зокрема від „Літопису УПА", колишній вояк УПА д-р Петро Потічний. Піснею „Видиш, брате мій" численна жалобна громада прощала покійного Миколу.

Після закінчення похоронних обрядів відбулись поминки, які розпочато молитвою за упокій душі Миколи Лебедя. У час поминок прочитано співчуття від о. Стапана Гриньоха, близького приятеля Миколи. Радник абасади України у Вашінгтоні Василь Зоря прочитав листа амбасадора д-ра Юрія Щербака, який тепер перебуває в Україні. Також у похороні взяв участь військовий дорадник Української Місії при ООН Василь Сидоренко. Тепле слово співчуття виголосив товариш з юних років і підпільної праці Ярослав Гайвас. Від світового товариства УПА прощав Михайло Ковальчин. Зворушливо прощала покійного від членів Гельсінської Спілки Надія Світлична, яка підкреслила, що покійний Микола глибоко розумів ролю цієї організації і активно допомагав у її праці.

Внук покійного, Марко, в імені матері та всієї родини подякував усім присутнім за участь у похоронних обрядах дідуся Миколи Лебедя.

Микола Лебедь народився 23-го листопада 1910 року у селі Нові Стрілища, на Львівщині, в родині сільського кравця. Батьки дали Миколі глибоке національне і релігійне виховання. Середню освіту закінчив у Львові. Своє політичне обличчя зформував в українських визвольних змаганнях у 1918-19-их роках. Відтак він стає членом ОУН, а вже у 1930 році був зв'язковим між Крайовою Екзекутивою ОУН в Україні і провідником ОУН Євгеном Коновальцем. На початку 30-их років стає організатором Юнацтва ОУН на західніх землях України. Вже у 1934 році за участь у підпільній боротьбі та співучасть в організації вбивства польського міністра Б. Пєрацького був засуджений, разом з іншими патріотами, польським судом на кару смерти, яку замінено на довічне ув'язнення. У тому ж процесі була засуджена за співучасть в убивстві наречена Миколи, Дарія Гнатківська, — на 15 років тюрми. Це може звучати неймовірним, але так було справді: Дарія Гнатківська і Микола Лебедь після страшного засуду, позбавлені майбутнього, одружилися.

Упадок польської держави у вересні 1939 році приніс для подружжя Дарії і Миколи Лебедя і для їхніх товаришів свободу. Починається новий життєвий шлях. Після вбивства провідника ОУН Євгена Коновальця ОУН поділилась на два середовища. Один очолив Стапан Бандера, а друге — полковник Андрій Мельник. У тій критичній ситуації Микола Лебедь підтримав концепцію С. Бандери і був обраний другим його заступником.

То був час, коли гітлерівська Німеччина готувалась до наступу на Схід, на Совєтський Союз. Німці організували для себе допоміжні сили, і ними мали стати відомі Похідні Групи ОУН, одним з організаторів яких був Микола Лебедь. М. Лебедь, якого німці свого часу видали польській владі за участь у вбивстві Пєрацького, передбачав, які пляни вони мають щодо Похідних Груп, і нічого доброго не сподівався від них. Його передбачення дуже скоро здійснились. Проголошення Акту 30-го червня 1941 року не треба ні перебільшувати, ні применшувати. Це був доцільний спосіб, щоб показати німцям, хто є справжнім господарем на українській землі. Дуже скоро гітлерівська Німеччина виявила свої справжні антиукраїнські наміри. На жаль, Похідні Групи ОУН далеко не зайшли, бо німці їх ліквідували. Учасників Акту 30-го червня, себто майже весь провід ОУН на чолі зі Степаном Бандерою, було арештовано.

Залишившись на волі, Микола Лебедь став фактичним провідником ОУН на рідних землях. Був дуже тяжкий час. Гітлерівська армія нестримно прямувала на Схід, світ був у паніці. У тих обставинах Микола Лебедь спромігся зцілити кадри ОУН і організувати протинімецький Український Опір, який невдовзі вилився у широке річище Української Повстанської Армії.

Микола Лебедь керував визвольною боротьбою від 1941 до 1943 року. Після того перебрав керму Роман Шухевич — Тарас Чупринка, але Микола залишався у проводі і виконував особливо важливі завдання. Трагічною була для нього подія, коли ґестапо заарештувало його дружину Дарію з дворічною донечкою Зоряною та мамою Дарії і кинули їх до концентраційного табору у Равенсбрюку.

У 1994 році покликано до життя Українську Головну Визвольну Раду. Одним з її засновників був Микола Лебедь. Його обрано генеральним секретарем для зовнішніх справ УГВР. Це не був тільки титул, тут треба було діяти і досягати мети. І Микола знову показав себе на належній висоті. Коли під кінець 1944 року, перед другим приходом большевиків на західні землі України, відбувся великий ісход з рідного краю, разом з десятками тисяч українців пішов на Захід і Микола Лебедь. Проте він мав конкретне доручення: знайти у вільному світі моральну і матеріяльну допомогу для воюючої України і переконати, що без вільної України миру на сході Европи не буде.

Тут, у вільному світі, Микола Лебедь, як генеральний секретар зовнішніх справ УГВР, разом з членами Закордонного Представництва УГВР створює Дослідно-видавниче об'єднання „Пролог", яке здійснило колосальну працю в ім'я дальшої боротьби українського народу за волю і незалежність. Об'єднання інформувало про літературно-мистецьку творчість шістдесятників, про знищення пам'яток культури українського народу, спалення бібліотек, про діяльність українських десидентів, працю членів Гельсінської Групи, надаючи їм не тільки моральну, але, як тільки було можливо, і матеріяльну підтримку.

Говорити про покійного Миколу Лебедя — це значить говорити про унікальний процес визвольної боротьби українського народу. Щоб осягнути значення цього процесу, треба більшої відстані часу, певної перспективи. Одне можемо сказати певно: відійшла від нас Велика Людина, яка заслуговує на пошану всього українського народу, для якого Микола Лебедь служив від юних літ до кінця свого життя.

Хай світла пам'ять про нього іде з роду в рід. Вічна йому пам'ять!

Микола Галів

ПАРЛЯМЕНТОМ...

(Закінчення зі стор. 2)

підготови суду над КПУ за злочини тоталітаризму. Татюк відомий як режисер театрів Києва, Львова, Харкова і Одеси і як автор кількох сотень публікацій на теми курльтури, політики і мистецтва. Головою Комітету з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин став Геннадій Удовенко, недавній міністер закордонних справ, голова 52-ої сесії Генеральної Асамблеї ООН. Шкода, що досвід Г. Удовенка не буде використаний у проводі комітету закордонних справ.

Відповідальність за Комітет з питань соціяльної політики і праці впала на Євгена Марчука, який у Службі Безпеки дійшов до ранґи генерал-полковника, був прем'єр-міністром, головою фракції „Соціяльно-ринковий вибір" і буде поважним суперником у президентських виборах. Фракції Партії Зелених України припала відповідальність за комітет екологічної політики та ліквідації наслідків Чорнобиля. Голова комітету, Юрій Самойленко, за фахом інженер-будівельник, був активним в екологічній асоціяції „Зелений Світ" і як заступник голову ПЗУ займався тими питаннями, будучи депутатом Київської міської Ради.

Між п'ятьма комітетами, які очолюють депутати Народно-Демократичної партії, слід назвати важливий Комітет з питань науки і освіти, головою якого є Володимир Семиноженко, д-р фізико-математичних наук, академік НАНУ і автор сотень наукових праць з фізики і матеріялознавства, від 1996 був міністром у справах науки і технологій. Вибраний депутатом 1994 року в Харкові, Семиноженко був членом депутатської групи „Конституційний центр" і членом ради з питань науково-технічної політики при Президенті України.

Комітет з питань промислової політики очолив Анатолій Кінах, секретар і член політради НДП, колишній віцепрем'єр-міністер з питань промислової політики, а донедавна радник Президента з тих же питань. За фахом інженер, Кінах був вперше вибраний депутатом ще 1990 року, служив представником Президента в Миколаївській області і головою Миколаївської обласної Ради. Він — президент Союзу Підприємців і Промисловців і голова Національної комісії Міжнародної торгової палати. Його призначення слід уважати дуже вдалим, бо ж Анатолій Кінах має вже поважний досвід у плянуванні і здійсненні державної промислової політики.

Відповідальність за питання енерґетики, ядерної політики і ядерної безпеки покладено на Михайла Ковалка, родом з Львівської області, недавно головного інженера „Укргазпрому" і голови Держкомітету України з нафти, ґару і енерґозбереження. Вперше вибраний депутатом 1994 року, він був членом депутатської групи „Конституційний центр". Є добрі підстави сподіватися, що Ковалко запевнить фаховий підхід комітету до розгляду проблем сектору енерґетики і ядерної політики.

Подібним фахівцем у своїй ділянці є голова Комітету з питань будівництва, транспорту і зв'язку Юрій Крук, вибраний депутатом 1994 року від Одеської области, член депутатської групи „Незалежні", за фахом інженер морської фльоти, він довгі роки служив на фльоті, був начальником порту, а в роках 1993-95 — заступником міністра транспорту України.

Отож структура парляменту України на слідуючих чотири роки зформована і керівні позиції заповнені. П'ять з восьми фракцій в парляменті, які очолюють найважливіші комітети, характеризують позиції більш чи менш лівого ідеологічного напрямку. В практиці, щонайменше на першому етапі, їхню політику формуватиме ставлення до виконавчої влади, точніше до Президента. А прогнозувати, хто саме буде президентом з кінцем 1999 року, ще зарано.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

У Клівленді відзначили Акт 30-го червня

20-го червня 1941 року німецькі збройні сили переступили німецько-совєтський кордон і Червона Армія швидким темпом відступає на схід. Вже в кілька днів після вибуху війни Львів був вільний від большевиків і на площу св. Юра ввійшли відділи українського леґіону під командою Романа Шухевича, а 30-го червня на національних зборах ОУН під проводом С. Бандери проголосила Акт Відновлення Незалежности Української Держави. Сформований уряд очолив Ярослав Стецько. Проголошення Акту Незалежности коштувало великі жертви членів ОУН. Сам Акт мав подвійне значення. Перше це був вияв перед нацистами, що Україна не годиться на політику Німеччини щодо України, і друге — треба було засвідчити перед світом, що Україна живе і бореться за право бути господарем на власній землі. Після війни вороги України не минали жодної нагоди, щоб накинути нам ярлик нацистських колябрантів, але Акт 30-го червня і пізніша збройна боротьба УПА-ОУН перекреслили їхні намагання, а Україна вийшла морально переможцем у тій війні. Тому громада в Клівленді під протекторатом організацій Українського Державницького Фронту відзначила річницю Акту 30-го червня 1941 року у Львові святочними сходинами 27-го червня пополудні в центрі „Верховина".

Програму відкрив п. Присяжний коротким словом про значення Акту, зачитав програму і її виконавців. Програму започаткували юні члени осередку СУМА, які виконали збірну деклямацію, присвячену 57-ій річниці Акту. Відтак виступили сестри бандуристки Ірина і Люба Завадівські і виконали в'язанку маршових пісень: „О, Україно...", „За темним бором", „І знову хмари потемніли...", „Маршерують добровольці" і „Ой, гори мої, гори", муз. Купчинського. Пісні зачарували присутніх своїми милозвучними голосами, а мелодії пригадали часи національного зриву і піднесення, які панували в час проголошення Акту в Західній Україні.

Слово, присвячене річниці Акту 30-го червня прочитав д-р Воляник. Доповідач був свідком тих подій — радісних і сумних. Львів напередодні відступу червоних був під жахливим терором, а після звільнення відкрилися жахливі картини помордованих в'язнів у камерах і подвір'ях в'язниць. Такі картини були по всіх містах Галичини і Волині. Проголошення Акту і передання на хвилях Львівської радіостанції викликало велику радість і піднесення на теренах, звільнених від червоних. І це була та радісна вістка, на що народ так довго чекав. Акт, проголошений 30-го червня 1941 року, викликав і критику, однак та критика не могла зменшити важливости Акту в боротьбі за визволення України, а деякі закиди просто були безпідставні.

Після доповіді сестри Завадівські виступили вдруге і виконали інструментальну в'язанку пісень, а пісня „Моя Україна" зворушила присутніх до глибини. Мирон Стахурський подякував усім виконавцям програми, а присутнім за участь. Пенгрину і Присяжному — за гарну декорацію сцени.

Національним гимном закінчено святочні сходини.

Євген Бачинський

Атака УККА...

(Закінчення зі стор. 5)

має досі одної централі, варто навести характеристику того середовища його визначного члена-діяча, голови Політичної Ради, д-ра Бориса Андрієвського, який писав у „Свободі" п. н. „На переломі": „...Наша організація розуміла громадську працю досить своєрідно. Вона найменше цікавилася соціяльною суттю громадського органу чи й його суспільним призначенням, здебільша розглядаючи УККА як арену політичної гри. Там, де ми відчували силу, опановували громадську організацію цілком, а ті організації, де наших сил бракувало, ми робили форумом боротьби з іншими політичними групами. У всякому разі, наша участь у громадській праці обумовлялася не соціяльним обов'язком, а певними політичними і тактичними мотивами".

Також у статті ред. А. Драгана в „Свободі" п. н. „Щоб не сонним снилось" написано на цю тему: „Після дбайливого розгляду цілої ситуації, перегляду архівного матеріялу цілого ряду подій за останнє чвертьстоліччя, приходиться необхідно до переконання, що теперішній конфлікт в УККА, як і ряд інших подібних подій на нашому терені, зводиться до одної короткої і ясної формули: „Партократія верзус Демократія: Влада партії проти Влади народу".

Отож, як сказано в заголовку статті, йдеться не про об'єднання, а про приєднання, про повернення до минулого, до гегемонії одного партійно-політичного середовища над цілим громадським життям, як це суґерує авторка статті.

Висновки залишаємо читачам.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

І врешті закінчилися Ігри Доброї Волі

В неділю, 2-го серпня ц.р., закінчилися Ігри Доброї Волі, які проходили протягом 15 днів на спортових базах Ню Йорку. Не здійснилися мрії організаторів цих Ігор, — пройшли вони без більшого зацікавлення любителів спорту, при напівпорожніх трибунах. Із сподіваних 600,000 глядачів, тільки 350-400,000 безпосередньо вболівали за змагання із 15 видів спорту. Не здобули вищої оцінки теж телевізійні трансляції змагань на каблевій мережі ТБС. Вони були нудні й надто односторонні (присвячували головну увагу спортовцям ЗСА і Росії). І сама структура ігор виявилася штучна й дивна — необ'єктивне суддівство відвертало зацікавлення симпатиків спорту. Треба сумніватися, чи такі ігри приносять якусь користь світовому спортові. Чи варті вони великих коштів, що їх витрачає Тед Тирнер? Чергові ігри тієї серії мали б відбутися в 2002 році в м. Брізбейні, Австралія.

Якщо йдеться про участь спортовців України, то вони, не зважаючи на обмежений склад, досить вдало зарепрезентували Україну, зайнявши в підсумковій табелі медалів 8-ме місце. Їх було не вповні два десятки — у той час, як, наприклад, у збірних Росії чи ЗСА змагалося 300 спортовців в кожній! Своїм медалевим доробком українські спортовці випередили такі спортові потуги, як Франція, Італія, Англія і ряд інших. Спортовці сусідньої Польщі здобули єдину медалю і зайняли 39-те, останнє, місце. Останню, 11-ту медалю для України здобула пара танцюристів на леді — Олена Грушина і Руслан Гончарів, що зайняли перед американською парою 3-тє місце й були нагороджені бронзовою медалею. На жаль, як ми вже згадали, на цих іграх мали місце дивні правила, одне з них — твориво світової збірної плавців, що змагалася дружиново із збірними ЗСА, Росії і Китаю. Остаточно ця збірна світу здобула дружиновий чемпіонат ігор. В складі тієї збірної виступав репрезентант України, чемпіон світу Денис Силантьєв, який вийшов першуном на 100 і 200-метрівках — „метеликом". Отже, цей здобуток не був зарахований на конто України. Добре, якщо Денисові дісталася якась „окрушинка" фінансової нагороди, в іншому випадку його виступ не мав великого сенсу.

Ми вже згадували раніше про „політичне" суддівство в цих іграх, що позбавило українських спортовців кількох медалів. Очевидно, українські спортові діячі і симпатики здогадуються, хто позакулісово маніпулює цим „горесуддівством"... В останній стадії воно зачепило, дуже явно, американську фігуристку Анджелу Нікодінов. Згідно з поданими оцінками суддів, Анджелу випередила російська фігуристка, дуже перехвалена Бутирская. Усі бачили на трибунах, телевізії і присутні репортери: Бутирская двічі впала, в одному випадку доторкнула рукою лід, і взагалі не виконала три перші комбінації. Анджела зробила єдину помилку в підскоку і ...була позбавлена бронзової медалі. Поволі спортовий світ запізнається з „мистецтвом" російських махінацій на найвищих рівнях...

Повертаючи ще до плавацьких змагань, треба згадати, що в складі збірної ЗСА пописався першуном плавацьких першостей УСЦАК, плавак ланки УСВТ „Ч. Січ", тепер вже доктор медицини, Рон Карнаух, яких здобув золоту і срібну медалі на 200-метрівці, змінним стилем, в змаганнях із збірними світу і Німеччини, осягнувшу час — 2,02.18 і 2,01.90.

Вихідець з України, з міста Одеси, Леонід Кройцельбург, тепер громадянин ЗСА, здобув кілька золотих і срібну медалю, вже у складі збірної ЗСА.

Медалі першої десятки країн

1.Америка	129
2. Росія	94
3. Збірна світу	37
4. Китай	21
5. Німеччина	18
6. Куба	17
7. Кенія	13
8. Україна	11
9. Австралія	10
10. Білорусь	9

ВІСТКИ УСЦАК

Подяка від Федерації Плавання України

Цими днями до управи УСЦАК наспів лист від президента Федерації Плавання України Андрія Власкова, в якому, між іншим, написано: „Про нашу зустріч я доповів на засіданні Президії Федерації плавання України і від членів Президії передаю подяку за увагу УСЦАК до нашої Федерації та за фінансову допомогу. За ваші кошти (УСЦАК уділив одну тисячу долярів) вирішено придбати новий комп'ютер для проведення змагань з плавання. Про це з радістю повідомлено НОК України та відзначено у пресі. У червні відбулися дитяча та юнацька першості України з плавання у Дрогобичі (з участю 250 молодих плавців), а 27-30-го червня у Дніпропетровському відбувся чемпіонат України з плавання, у ньому взяло участь 450 змагунів. Змагання пройшли з добрими спортовими результатами та послужили реклямою для нашого спорту. Деякі провідні плаваки брали участь та здобули багато медалів у міжнародних плавацьких змаганнях в Португалії, Німеччині, Франції та Хорватії. Нещодавно, 14-18-го липня ц. р., плавці, разом з дружинами України з інших видів спорту, виступали у Світових юнацьких іграх в Москві. Серед 64 країн світу наші плавці завоювали 2 золоті, срібну та 3 бронзові медалі. Наш найкращий плавець Денис Силантьєв разом з тренером Гусиним поїхав до Ню Йорку на Ігри Доброї Волі. А я разом з дружинами України з плавання та стрибків у воду (20 спортсменів) від 28-го липня до 4-го серпня відлітаємо до м. Антверпен, Бельгія, на чемпіонат Европи серед юніорів. Про результати повідомлю Вас по приїзді".

Успіхи Футбольного Клюбу „Україна" з Едмонтону

Фото Романа Петріва

Зустріч ФК „Україна" — „Анатолія": атакує нападник ФК „Україна" Ігор Біняш.

Як би ми не називали цей вид спорту — футбол, копаний м'яч або навіть „соккер", українці і в Україні, і в діяспорі здавна славляться особливою любов'ю до нього. Саме ця любов спонукала групу молодих українців на початку минулого року організувати в Едмонтоні футбольний клюб „Україна".

Сьогодні цей клюб нараховує 20 гравців українського походження, які тепер живуть в Едмонтоні, але є вихідцями з України, Канади, Боснії, Польщі, Румунії та З'єднаних Стейтів Америки. Члени футбольного клюбу „Україна" вірять, що ім'я України та нашої етнічної громади повинно яскраво сяяти на спортивному небосхилі Едмонтону та Альберти.

У своєму першому зимовому сезоні (1997-98 рр.) дружина „Україна" змагалася в чемпіонаті Едмонтону з міні-футболу. Ці змагання проводяться в залі із синтетичним покриттям на гокейному полі. Грається 2 рунди по 25 хвилин, з одним воротарем і п'ятьма гравцями від кожної дружини. Цікаво, що (як і в гокеї) активно вживаються борти, заміни гравців можна робити в ході гри, а також порушників правил вилучають на 2 хвилини.

Оскільки то був їхній перший рік, гравцям ФК „Україна" довелося змагатися в лізі, разом з групою 8-ми інших дружин, які нещодавно заснувалися. Про те, як пройшла боротьба у першому колі змагань, розповідає півзахисник дружини „Україна" Михайло Гоцалюк: „З самого початку чемпіонату виявилося, що ліга поділилася на 2 табори — лідери та автсайдери. ФК „Україна" разом з турецьким клюбом „Анатолія" та дружинами „Райнголд Шуттерс" і „Ріо Террас" після перших п'яти турів відірвалися від своїх переслідувачів. Але пізніше й „Ріо Террас" не вистачило духу і вони поступилися в першому колі всім трьох іншим фаворитам".

Після закінчення першого кола турніру таблицю з 21 точкою очолювали ФК „Україна", „Анатолія" та „Райнголд Шуттерс". Цікаво, що у своєрідному „мікро-турнірі" між собою ці дружини розділили точки: ФК „Україна" виграла в „Райнголд Шуттерс", але програла „Анатолії", в той час як „Райнголд Шуттерс" виграла в турецької дружини. Всі три матчі пройшли в запеклій боротьбі, що і обіцяло захоплююче продовження чемпіонату.

В другому колі ситуація не змінилася і всі розуміли, що чемпіона ліги визначать матчі між трьома лідерами. Спочатку „Анатолія" перемагає „Райнголд Шуттерс" — 3:1. Тоді ФК „Україна" бере гору над цим же клюбом — 3:0. Доля чемпіонського звання вирішилася за декілька турів до його закінчення, коли зустрілися українська та турецька дружини. Наші футболісти розуміли, що їм потрібна тільки перемога, оскільки при однаковій кількості точок до уваги бралися показники дружин в матчах між собою.

„Це був для нас важливий матч не тільки в спортивному, але і в прихологічному пляні", — сказав підзахисник команди Дмитро Городничий. „Тому наші хлопці по-бойовому налаштувалися на боротьбу з турецькою дружиною і горіли бажанням взяти реванш".

Маючи такий бойовий настрій, українські футболісти впевнено почали гру і своїми атаками буквально приголомшили суперників, забиваючи в першій половині матчу 2 м'ячі у ворота „Анатолії" — 2:0. Проте після перерви турецькі футболісти вирівняли гру і перехопили ініціятиву. Спочатку вони забивають перший голь, а за 4 хвилини до кінця зустрічі зрівнюють результат і доводять матч до бажаного для них ремісу — 2:2. Наприкінці чемпіонату ФК „Україна" і „Анатолія" набрали по 43 точки, але турки зайняли перше місце за результатами зустрічей між двома лідерами. „Проте, — як повідомив нас президент ФК „Україна" Андріан Тітик, — обидві дружини наступного року перейдуть на лігу вище". В своєму першому зимовому чемпіонаті ФК „Україна" виграла 14 ігор, 1 гру програла і 1 зремісувала, забивши при цьому 116 голів і пропустивши всього 19. Прекрасний результат! Воротар та оборона української дружини були визнані найкращими в лізі.

І все ж двоборство між ФК „Україна" та „Анатолією" на цьому не закінчилось. Вони зустрілися ще раз — у фіналі розі-

(Закінчення на стор. 24)

Пам'яті Олега Лащенка

У п'ятницю, 17-го липня, о 11-ій годині вечора помер Олег Лащенко, друг і соратник Олега Кандиби (Ольжича) та Олени Теліги. Він давно й важко хворів, але його раптова смерть вразила всіх, хто його знав.

Він народився в Києві 19-го січня 1914 року в родині визначного правника й учасника визвольної боротьби, професора Ростислава Лащенка. 1920 року хлопець еміґрував з родиною дорогою тодішнього ісходу уряду УНР — через Кам'янець-Подільський до Тарнова. Згодом родина переїхала до Львова, а 1921 року — до Праги. Його батько викладав в Українському Університеті у Празі історію українського права, у Подєбрадській Господарській Академії — цивільне право. Був незмінним головою Українського Правничого Товариства в Празі з моменту його заснування й аж до своєї смерти в 1929 році.

У Празі Олег Лащенко студіював у славістичному відділі Карлового університету. 1935 року став членом ОУН. До кінця життя Олега Кандиби був його заступником у проводі Культурної референтури організації, а після його смерти до 1949 року очолював Культурну референтуру. Був також заступником Олега Кандиби в редакції чернівецького журналу „Самостійна думка" і празького журналу „Пробоєм". Як відомо, ці видання були півофіціозом Культурної референтури.

У 1938-39 роках О. Лащенко включився у державне будівництво Карпатської України. Під час мадярської окупації разом з групою друзів потрапив до військової в'язниці у Тячеві й концентраційного табору у Варюлопуші в Мадярщині. Тут у нього загинули матеріяли докторської дисертації про Гоголя, над якою він працював при Карловому університеті.

Олег Лащенко був учасником похідних груп. Очолив культурний сектор в центральному керівництві організації у Києві, а також сектор культури в Національній раді. „Тоді, цієї осени 1941 року — згадував він пізніше, — зі згарищ і руїн, всупереч волі окупанти починали знову підніматись, увінчані національними емблемами, вежі ворогом знівеченої і знесвяченої Столиці. Власними українськими силами прокладаються основи оновленого життя міста". Тим часом уже наприкінці 1941 року Лащенкові довелося залишити Київ. Через Львів він пробився до Праги, де очолив культурно-наукове видавництво ОУН. Тривало це, втім, короткий час, оскільки гестапо ліквідувало видавництво вже 1942 року. Наприкінці війни Лащенко виїхав до Західньої Німеччини, а восени 1951 року еміґрував до ЗСА.

О. Лащенко вів активну літературно-публіцистичну діяльність. Ще 1941 року у Празі вийшла окремою відбиткою його праця „Культурне життя на Україні". 1946 року він зредагував посмертні збірки поезій О. Ольжича „Підзамчя" та Олени Теліги „Душа на сторожі". Уклав дві книжечки вибору з творчости О. Кандиби-Ольжича „Будьте" і „Сонце слави". Усі вони вийшли друком у Мюнхені, з рамени Культурної референтури. 1956 року в Ню Йорку він видав книжку „Поезій" О. Ольжича.

Разом з Євгеном Маланюком та професором П. Герасименком редаґував у Мюнхені журнал „Вежі" — орган Культурної референтури. Під псевдонімом „О. Олелько" уклав декляматор української визвольної поезії „Вперед, Україно!". Українська національна єдність у Парижі випустила його 1951 року.

У буенос-айреському „Нашому кличі" та торонтському календарі „Слово" Олег Лащенко надрукував спогади про Олену Телігу, які під назвою „На київських верхах" увійшли до відомого збірника „Олена Теліга" (1977). Він також брав провідну участь у підготові присвяченого О. Кандибі-Ольжичу збірника Академічного товариства „Зарево" під назвою „За героїчну духовість" (1977), де вмістив дві статті. Там він покликався на неопублікований життєпис Кандиби. Цей життєпис лишається досі невиданий, так само, як досі не видано збірник „Олег Переможець", що його упорядкував покійний.

Разом з Костем Мельником і Василем Веригою Лащенко зредаґував, нарешті, збірник „На зов Києва" (1985), де вмістив ще дві статті — „Заповіт срібної землі" та „Брості: пам'яті Івана Рошка-Ірлявського".

Він помер у Бронксі, Ню Йорк. Світла йому пам'ять!

Сергій Білокінь

Мертвий сезон...

(Закінчення зі стор. 1)

Запровадження секвестру шляхо підписання президентського указу очікували вже давно. Проте вже тепер парляментські економісти ведуть мову про антиконституційність підписаного Л. Кучмою документу. Згідно з Основним законом, схвалювали бюджет та зміни до нього має виключне право вищий законодавчий орган. Тим більше, що проєкт змін до бюджету — 98 навіть не розглядався на засіданні Верховної Ради. Його аналізували лише у парляментському комітеті із питань бюджетної політики. Втім, у даному разі, очевидно, велику роль зіграла обіцянка МВФ надати Україні кредит розширеного фінансування у сумі 2.2 блн. дол. А однією з умов для його отримання є зменшення дефіциту бюджету. Якщо у даному випадку певний елемент логіки у діях Президента присутній, то зовсім незрозумілим є те, чим керувався Л. Кучма, коли підписував інший указ — „Про деякі зміни у оподаткуванні". Ним передбачається припинення обов'язкових відрахувань до Фонду здійснення заходів щодо ліквідації наслідків чорнобильської катастрофи та зменшення збору до Фонду соціального забезпечення.

Підписанню останнього документу передувало кілька подій. Місяць тому Л. Кучма своїм рішенням зменшив ставку відрахувань до чорнобильського фонду із 10 до 5 відс., відтак Уряд, попри невдоволення Федерації профспілок, перепідпорядкував собі Фонд соціяльного забезпечення, увівши його до складу бюджету. Суми відрахувань до вищеназваних фондів, які сплачували підприємства, залежали від розміру фонду оплати праці. Тепер же голова держави, як повідомляє президентська прес-служба, на пропозицію Кабінету Міністрів, своїм указом припинив стягнення обов'язкових платежів до Чорнобильського фонду, а також зменшив ставку відрахувань до Фонду соціяльного забезпечення з 4 до 3 відс. Як стверджують урядові фахівці, це дасть можливість значно зменшити податкове навантаження на суб'єкти підприємницької діяльности. За попередніми прогнозами, сума, яка залишиться у розпорядженні підприємств, сягне 1 блн. 650 млн. гривень. При цьому, представники Кабінету Міністрів стверджують, що зміни в оподаткуванні не зменшать фінансування соціяльних програм, а усі заходи, пов'язані із фінансуванням ліквідації наслідків чорнобильської катастрофи, здійснюватимуться із державного бюджету. Цілком зрозумілим є бажання голови держави реанімувати вітчизняне виробництво за рахунок зменшення податкового тиску. Однак у даному контексті виникає кілька питань. Поперше, чому голова держави перебрав (вже вкотре!) на себе функції Верховної Ради, яка, відповідно до чинного законодавства, має виключне право схвалювати усі рішення щодо змін у оподаткуванні? Подруге, у контексті зменшення розміру дефіциту бюджету у нинішньому році незрозумілим є те, як погодився Кабінет Міністрів взяти додаткове навантаження на бюджет фінансування соціяльних програм та заходів, пов'язаних із ліквідацією наслідків чорнобильської катастрофи. Власне, відповідь на подібні питання урядовцям доведеться давати після 1-го вересня — під час другої сесії Верховної Ради.

Проте вже тепер можна прогнозувати невдоволення частини депутатського корпусу як одноосібним рішенням Л. Кучми про зменшення дефіциту бюджету, так і податковими нововведеннями. Навіть якщо вони й мають благородну мету — утримати економічну стабільність у державі (за рахунок кредитів МВФ) та дати можливість підприємствам нормально працювати (за рахунок припинення відрахувань до Чорнобильського фонду).

ДОРОГІ ЗЕМЛЯКИ! ХОЧЕТЕ МАТИ СПОКІЙНУ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕНУ СТАРІСТЬ — ВСТУПІТЬ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ

відходу від нас мого найдорожчого
МУЖА, БАТЬКА, ДІДУСЯ і ШВАҐРА

СВ. П.

ВАСИЛЯ РАЙЦИ

буде відправлена Служба Божа
29-го серпня в соборі св. Йосафата в Пармі, Огайо.

Просимо родину та приятелів згадати покійного у своїх молитвах.

Вічна йому пам'ять!

Дружина ВІРА з дітьми і внуками

ПОВІДОМЛЯЄМО

Що заупокійна СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ і СОРОКОВИЙ ДЕНЬ смерти

бл. п.

МИКОЛИ ЛЕБЕДЯ

відбудуться у суботу,
29-го серпня 1998 р. о год. 8:30 рано
у церкві св. Юра в Ню Йорку, при сьомій вулиці.

Громадська зустріч для вшанування пам'яті покійного відбудеться в другій половині вересня 1998 р. про що докладніші інформації будуть подані у пресі.

ПРЕЗИДІЯ СЕРЕДОВИЩА УГВР

Ділимося сумною вісткою, що 1-го серпня, ц. р. після довгої недуги відійшов у вічність

бл. п.

інж. МИКОЛА ТАТАРКО

нар. 1927 р. у Полтаві.

Останньо мешкав у Веніс, Фла.

Тіло його спочило на цвинтарі православної церкви св. Андрія в Блумінгдейл, Ілл.

Опечаленій родині покійного найглибші співчуття висловлюють колишні члени Українського Студентського Товариства „Січ" у Ґраці, Австрія.

З великим болем у наших серцях ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що 16-го липня, 1998 р., у розквіті життя ненадійно відійшов у вічність

бл. п.

АДРІЯН Я. КОМАРИНСЬКИЙ

нар. 8-го червня 1962 р.

Залишив у глибокому смутку:

родичів — БОГДАННУ та ЯРОСЛАВА КОМАРИНСЬКИХ
дружину — КЕЛЛІ
брата — МАРКА КОМАРИНСЬКОГО з дружиною та синами
тети — ВІРУ ІВАНИЦЬКУ
— ЛЮБУ ЛУКОМСЬКУ
та ближчу і дальшу родину в Україні, ЗСА та Канаді

Вічна йому пам'ять!

2-го серпня 1998 р. далеко від рідної землі відійшла у вічність

сл. п.

НІНА СТРОКАТА-КАРАВАНСЬКА

політичний в'язень совєтських тюрем, борець за кращу долю українського народу, відважна, безкомпромісова у відношенні до ворога, політична і громадська діячка

Пластовий курінь „Верховинки" високо оцінюючи визвольний рух 60-80 років в поневоленій Україні, відпроваджуючи на вічний спочинок одну з передових учасниць цієї боротьби схиляє голови перед великою патрійоткою України.

Для увіковічнення сл. пам'яти Ніни Строкатої-Караванської складаємо пожертву на Музей 60-ів в Києві ідею якого підтримувала покійна.

Чоловікові Святославові Караванському і всім її друзям-десидентам висловлюємо наше співчуття.

„ВЕРХОВИНКИ"

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що 9-го липня 1998 р., відійшов у вічність наш найдорожчий ЧОЛОВІК, БАТЬКО і ДІДО

бл. п.

МИХАЙЛО МИСЬКІВ

ПОХОРОННІ відправи відбулися в церкві св. Івана Христителя в Нюарку, Н. Дж.

Похований на українському православному цвинтарі св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

В смутку:

дружина — ДАРІЯ
доньки — ЛЮБА з родиною
МАРУСЯ з родиною
син — ОЛЕГ з родиною
ближча і дальша родина в ЗСА й Україні

Вічна йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 19-го травня 1998 року на 82-му році життя відійшла у вічність наша найдорожча СЕСТРА

бл. п.

АЛЕКСАНДРА СІМЯНЦЕВ

з дому БЕЗБОРОДЬКО-ГУБКА

нар. в Чернівцях, Буковина

ПОХОРОННІ відправи відбулися 23-го травня у Філядельфії, Па. Похована на українському православному цвинтарі св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку Н. Дж.

У глибокому смутку:

сестри — ЯРОСЛАВА РИБАК з чоловіком ЮРІЄМ
— НАТАЛІЯ БЕЗБОРОДЬКО-ГУБКА
Родини в Україні, Румунії і Австрії

• РОЗШУКИ •

• РІЗНЕ •

• НА ПРОДАЖ •

Успіхи Футбольного...

(Продовження зі стор. 20)

грування Чаши Ліґи. „Наші футболісти страшенно хотіли здобути перемогу і „відплатили" за поразку в чемпіонаті", — сказав капітан дружини Стефан Дерень. Форварди обох дружин створили декілька нагод, щоб відзначитися на початку гри, але воротарі, як то кажуть, були „на своєму місці". Нарешті настав переломний момент першої половини: на 18-ій хвилині українські футболісти забивають першого голя — 1:0! Після цього наші хлопці захопили ініціятиву і змусили воротаря „Анатолії" вдруге капітулювати — 2:0. Здавалося, що після перерви ФК „Україна" зможе розвинути свій успіх, але їхні форварди не зуміли використати декілька відмінних ґольових ситуацій. Як говорить стара футбольна мудрість: „Коли не забиваєш ти, то забивають тобі". На жаль, так і сталося. Наші футболісти пропускають одного ґоля, а за декілька хвилин до кінця зустрічі „Анатолії" вдається зрівняти рахунок — 2:2. „Як не прикро, але кубковий поєдинок повторив хід подій у останньому матчі чемпіонату між нашими дружинами, — підсумував ситуацію нападаючий „України" Євген Кравець. Володіючи ініціятивою в першій половині, яка втілилася у 2 забиті голі, українські футболісти дозволили суперникові зрівняти рахунок в другій пловині і домогтися ремісії.

Таким чином, доля Чаши Ліґи вирішилася в післяматчевих пенальті. Ведучи на початку в серії пенальті з рахунком 1:0 та 2:1, наші хлопці дали „Анатолії" зрівняти рахунок — 3:3, а потім не змогли забити останній пенальті і програли — 3:4.

„Прикра поразка, але на поразках вчаться", — так прокоментував цей результат старший тренер команди Тодд Мулик. Ці матчі показали, що молодій українській дружині (середній від 22 роки) тепер саме необхідно набиратися досвіду і зробити правильні висновки на наступний сезон.

За ФК „Україна" в зимовому чемпіонаті 1997-98 років виступали такі гравці: Ігор Біняш, Володимир Бойчук, Далібор Биркич, Яків Домарац, Дмитро Городничий, Янко Гербут, Михайло Гоцалюк, Віктор Канюга, Ярослав Карп'юк, Дерил Колонський, Євген Кравець, Іван Лепкий, Ярослав Петрів, Саша Симчишин, Андріан Тітик. Старший тренер команди — Тодд Мулик.

В літньому чемпіонаті 1998 року ФК „Україна" буде виступати у вищій лізі міста Сейнт-Альберт, яке розташовано поблизу Едмонтону. „Тут нам протистоятиме цілий ряд досвідчених дружин, які вже роками грають разом", — каже захисник „України" Ігор Біняш. „Саме тому, — додає інший гравець дружини, Іван Лепкий, — нашим футболістам не треба забувати, що вони грають разом всього лише рік. А на перемогах і поразках можна буде створити міцне футбольне братство з таким гучним і гордим ім'ям — „Україна".

Володимир Бойчук,
Едмонтон, Альберта

• ПРАЦЯ •